

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma Komisyonu	
Esas Komisyon	Dışişleri Komisyonu	
Tarih: 4.10.2023		Esas No: 2/1636

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LTĐ
03 Ekim 2023
Numara

T B M M GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1296609

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1160812 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşması'nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Savunma
Esas Komisyon	Dışişleri
Tarih: 27 Ocak 2023	Esas No: 2/4911

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
27 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
27 Ocak 2023
No: 1161274

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SENEGAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 22 Şubat 2022 tarihinde Dakar’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

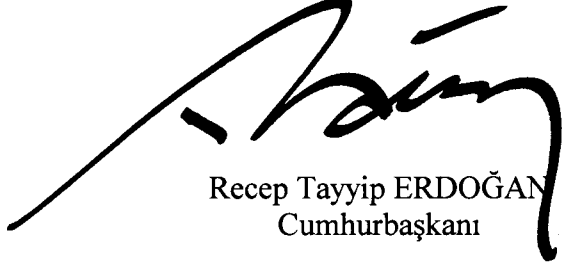
T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599-134202
Konu : Anlaşma

26 Ocak 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22 Şubat 2022 tarihinde Dakar'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Fransızca, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

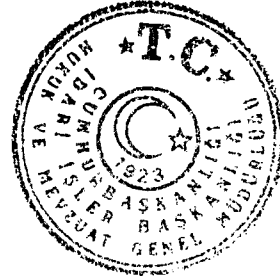
T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LİGİ
26 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL YERAK
26 Ocak 2023
1160812

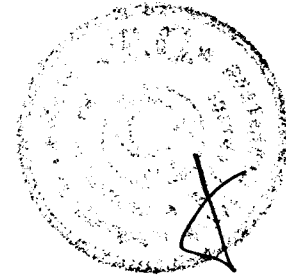
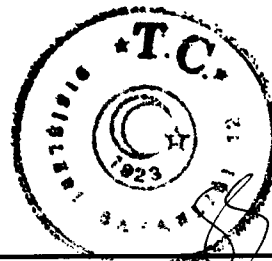
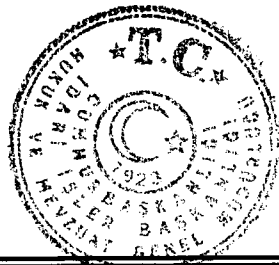
GENEL GEREKÇE

22 Şubat 2022 tarihinde Dakar'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, Taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Anlaşma ile askerî eğitim ve öğretim; tatbikat/eğitimsel veya ortak tatbikatlara katılım sağlanması; savunma sanayi; askerî iş birliği ve temas ziyaretleri; askerî istihbarat değişimi; lojistik iş birliği; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; haritacılık ve hidrografi; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; doğal afet ve acil durum harekât planı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe paylaşımı ile Anlaşmada belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti (bundan böyle "Taraflar" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Tarafların egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde çeşitli askerî alanlarda iş birliğinin, Tarafların ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Taraflar arasındaki mevcut dostane ilişkilerin, ulusal kanunlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde geliştirilmesi ihtiyacını belirterek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı, MADDE IV'te belirtilen alanlarda, Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmak ve iş birliğini geliştirmektir.

MADDE II

KAPSAM

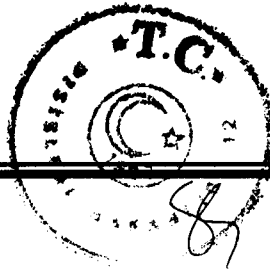
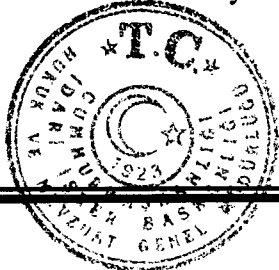
Bu Anlaşma, MADDE IV'te belirtilen alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe değişimi konularına uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

- Gönderen Taraf:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
- Kabul Eden Taraf:** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafa ait personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Tarafı ifade eder.
- Misafir Personel:** Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği asker veya sivil şahısları ifade eder.
- Misafir Öğrenci:** Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Tarafça, Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer öğretim kurumlarına eğitim almak için gönderilen öğrencileri ifade eder.
- Mübadele:** Taraflar arasında mutabakatla tespit edilecek belli dönemlerde karşılıklı olarak yapılacak faaliyeti ifade eder.
- Mübadele Askerî Personeli:** Bu Anlaşma kapsamındaki mübadele faaliyetleri maksadıyla Türkiye Cumhuriyeti veya Senegal Cumhuriyeti'nde bulunan personeli ifade eder.

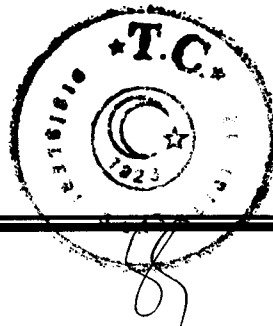

7. **Yakınlar:** Misafir Personel ve Mübadele Askerî Personelinin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
8. **Kıdemli Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.
9. **Hibe:** Bir malzeme veya hizmetin bağışlanmasını veya bedelsiz devrini ifade eder.
10. **Hizmet:** Taraflar arasındaki bu Anlaşmaya göre verilecek eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araç, gereç, silahları, bina ve araziyi ifade eder.
11. **Lojistik Destek:** İkmal maddeleri ve hizmetlerin satışı, hibesi, mübadelesi, tahsisi, kiralanması, teknoloji transferi ve lisans verilmesini kapsar.
12. **Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme:** Her iki Tarafın ulusal mevzuatına ve bu Anlaşmaya uygun olarak, şekli, taşıyıcısı ve kayıt yöntemine bakmaksızın, yetkisiz ifşaya karşı koruma gerektiren, üretilme sürecinde olan belgeler ve malzeme dâhil, Madde IV Askerî İş Birliği Alanları konularına ilişkin her tür bilgiyi ifade eder.
13. **Görev Tanımı:** Mübadele Askerî Personelinin görev ve sorumlulukları ile sahip olması gereken nitelikleri belirten dokümanı ifade eder.

MADDE IV ASKERÎ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

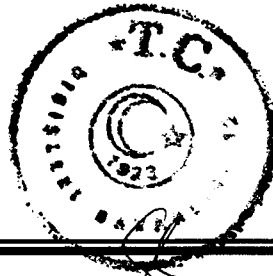
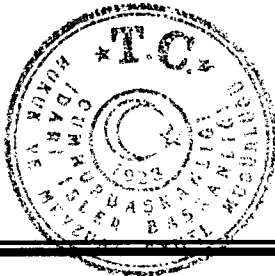
1. Askerî eğitim ve öğretim;
 - a. Askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
 - b. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi,
 - c. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya öğretim elemanı değişimi,
 - d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi değişimi,
2. Tatbikat/eğitimlere veya ortak tatbikatlara fiili veya gözlemci olarak karşılıklı katılım sağlanması,
3. Yerinde dil kursları için personel görevlendirilmesi,
4. Savunma sanayi,
5. Silahlı Kuvvetler arasında askerî iş birliği ve temas ziyaretleri,
6. Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askerî birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
7. Askerî istihbarat değişimi,
8. Lojistik iş birliği veya lojistik destek,

9. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri,
10. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,
11. Barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile m¼cadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar,
12. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi değişimi,
13. Haritacılık ve hidrografi,
14. Mesleki gelişim amaçlı personel değişimi,
15. Misafir Personel, danışman ve birlik değişimi,
16. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecr¼be değişimi,
17. Bilimsel, sosyal, k¼lt¼rel ve sportif etkinlikler,
18. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla m¼cadele alanında eğitim, bilgi ve tecr¼be değişimi,
19. Afet ve Acil Durum Harekât Planı kapsamında eğitim ve bilgi ve tecr¼be değişimi,
20. Askerî tarih, arşiv, yayın/yayım ve m¼zecilik.

MADDE V **UYGULAMA VE İş BİRLİĞİ ESASLARI**

1. Taraflar, kendi kararlarına bağlı olarak, aşağıdaki şekillerde iş birliği gerçekleştirir:
 - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
 - b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecr¼be değişimi,
 - c. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli ücret karşılığında eğitim, öğretim ve kursların d¼zenlenmesi,
 - d. Benzer askerî kurumlar arasında irtibatlar,
 - e. M¼řterek m¼zakerelerin, istişarelerin, toplantıların d¼zenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım,
 - f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, bu askerî tatbikatlara gözlemci stat¼sünde iştirak, geçiş eğitimlerinin (PASSEX) ve liman ziyaretlerinin icrası, m¼řterek ziyaretlerin d¼zenlenmesi,
 - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi,
 - h. Lojistik iş birliği veya destek çerçevesinde, tarafların envanterinde bulunan mal ve hizmetlerin hibesi ve hibe edilen malzemenin ulaştırma hizmetinin bedelsiz yapılması, m¼badelesi, tahsisi, satışı, kiralanması, teknoloji transferi ve lisans verilmesi.
2. Lojistik iş birliği veya destek çerçevesinde y¼r¼t¼lecek faaliyetler, tarafların diğer ¼lkelerle y¼r¼rl¼kteki anlaşmalarından kaynaklanan ¼ç¼nc¼ tarafa transfer kısıtlarına uygun olarak icra edilir.

3. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Tarafların ulusal mevzuatlarında öngörülecek onay süreçlerine ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olan tamamlayıcı mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler akdedebilir.

4. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütekabiliyet esasına göre gerçekleştirilir.

5. Tarafların bu Anlaşma, diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler uyarınca, hibe şeklinde veya bedeli mukabili birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgiler ve dokümanlar, önceden karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilemez.

6. Kabul Eden Taraf, bu Anlaşma kapsamında kendisine hibe olarak verilecek malzemenin hizmet dışına çıkarılması halinde Gönderen Tarafa yazılı bildirimde bulunur.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANLARI

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında yetkili makamlar şunlardır:

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı,
Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Senegal Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı.

2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları hazırlar. Yıllık Uygulama Planları, icra edilecek faaliyetlerin adını, kapsamını, tipini, tarihini, yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerir.

3. Taraflar arasındaki iş birliği, Yıllık Uygulama Planlarında belirtilen tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilir.

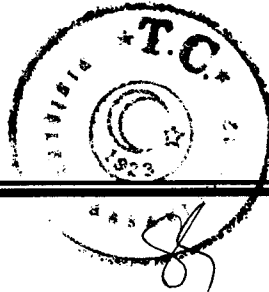
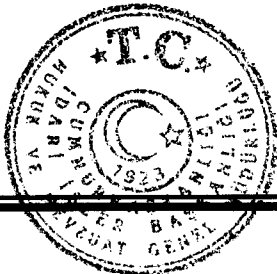
MADDE VII EĞİTİM/KURS KOŞULLARI

1. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilir.

2. Bu Anlaşmaya uygun olarak, Gönderen Tarafın yapacağı bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Tarafa resmî yazı ile bildirilir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi inceler ve en geç Temmuz ayında Gönderen Tarafa cevabını bildirir.

3. İlave eğitim talebi olması durumunda, söz konusu talep resmî yazı ile bildirilir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilir.

4. Kabul Eden Tarafça İngilizce dilinde verilen eğitimler hariç olmak üzere, eğitimlerin, Kabul Eden Tarafın resmi dilinde gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Tarafın uygun görmesi halinde, 3 (üç) aydan kısa süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda, Gönderen Taraf eğitime gelecek personele yeterli sayıda tercüman tahsis eder. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Tarafça karşılanır.

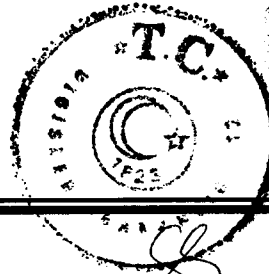
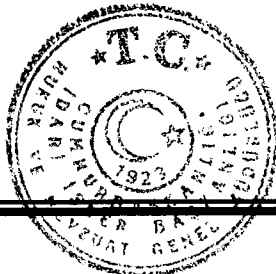
5. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Tarafça eğitime nihaî katılım kararı, eğitim/kurs maksadıyla gönderilen Misafir Personel sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilir. Bildirimin zamanında yapılmaması halinde, Kabul Eden Taraf kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahiptir.
6. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği kurum veya askeri birliklerin programlarına uygun olarak sağlanır. Eğitim konularının ulusal güvenlikle ilgili hususları içermesi durumunda kısıtlama uygulanabilir.
7. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere eğitimde gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtir.
8. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Tarafça seçilir. Kabul Eden Tarafça tespit edilen ölçütleri haiz olmayan Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, eğitim ve öğretim için kabul edilmez.
9. Eğitim, öğretim faaliyetleri ile ilgili başarı değerlendirme yöntemi ve diğer hususlar Kabul Eden Tarafça belirlenir.
10. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerden eğitim/kurs programını başarıyla tamamlayanlara, eğitim/kursu tamamladığını gösterir bir belge verilir. Diploma (belge, sertifika) denkliği, Gönderen Tarafın millî mevzuatına göre yükseköğrenim kurumlarının onayına tabidir.

MADDE VIII

PERSONEL MÜBADELESİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR, YÜKÜMLÜLÜKLER VE KOŞULLAR

Taraflar çeşitli vesilelerle anlaşmaları halinde personel mübadelesi konusunda aşağıda sunulan yükümlülükleri yerine getirecektir;

1. Uzun süreli nitelikli personel görevlendirilmeleri dil öğrenimi, bilgi paylaşımı, tecrübe teatisi ve/veya ortak kültür ve anlayış oluşturmak maksadıyla mütekabiliyet ve karşılıklı çıkar esasına göre gerçekleştirilir.
2. Görevlendirilecek personel sayısı, nitelikleri ile hangi konularda mübadele yapılacağı veya devam eden mübadele faaliyetlerine ilişkin değişiklik/iptaller, iki ülke arasında icra edilen resmî toplantılar ve/veya üst düzey ziyaretlerde istişare edilerek mutabakatla belirlenir. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Taraf tarafından niteliği ve uzmanlığının gerektirdiği yerde, Gönderen Tarafın yazılı onayını müteakip görevlendirilir. Taraflarca karşılıklı olarak aksi belirlenmediği takdirde;
 - a. Ana dilde konuşan dil öğretmenleri Millî Savunma Üniversitesi ve Kuvvetlere bağlı okullarda (lisan okulları ve sınıf okulları eğitimi),
 - b. Akademik personel Millî Savunma Üniversitesinde,
 - c. Askerî konularda uzman personel ilgili sınıf okullarında,

d. Birlik komutanları (Tb.K., Tb.K.Yrd., Tk./Bl.K., Tk./Bl.Astsb. ve/veya bu kadroların yardımcısı ile diğer kuvvetlerde bu kadroların dengi) askerî okullarda ve mutabık kalınacak diğer birliklerde,

e. Karargâh subayları, Kuvvet Karargâhı veya müsaade edilen büyük Karargâhlarda veya mutabık kalınacak birliklerde görev yapar.

3. Bu kapsamdaki Mübadele Askerî Personelinin görevlendirmeleri en az altışar aylık periyotlarla yapılır. Ancak mübadelenin niteliğine göre, görev süresi ve periyodu gerektiğinde iki ülkenin mutabakatı ve yazılı onayı ile değiştirilebilir.

4. Taraflar, personel mübadelesine ihtiyaç duyulmadığı ya da her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet etmediği konusunda mutabık kalmaları hâlinde, ilgili mübadele programını sonlandırabilir veya mübadele programının amacını ve süresini değiştirebilir.

5. Taraflar, mübadele personelinin görev süresinin bitiminde veya görevlendirilen mübadele personelinin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, sağlık veya fizyolojik nedenlerle kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, bu Anlaşma şartlarını karşılayan başka bir kişi ile değiştirebilir.

6. Gönderen Taraf, mübadele kapsamında görevlendireceği personeli aşağıda belirtilen özelliklere göre seçecektir:

a. Belirlenen pozisyonun görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim, öğretim ve uzmanlık deneyimine sahip olacaktır.

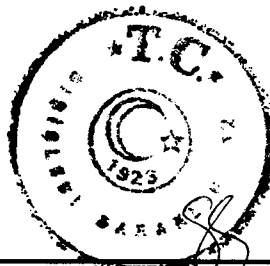
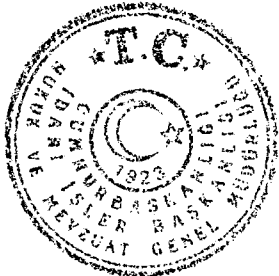
b. Görevlendirilen personel, Gönderen Tarafın askerî kadrolarında istihdam edilen personel olacaktır.

c. Kabul Eden Tarafın ulusal politikalarına, millî değerlerine, kültürüne ve yaşam biçimine uygun hareket edebilecek yetenekte olacaktır.

d. Mübadele Askerî Personeli görevini yerine getirmek için Kabul Eden Taraf tarafından şart koşulan güvenlik kleransına sahip olacaktır.

7. Gönderen Taraf, yukarıda belirtilen özelliklere sahip Mübadele Askerî Personeli bağımsız olarak seçip görevlendirme hakkına sahiptir. Görevlendirilen Mübadele Askerî Personelin belirtilen özelliklerde olmaması, disiplinsizliği, nazari bilgi yetersizliği, sağlık veya fizyolojik sebeplerle kabiliyet eksikliği gibi nedenler ile görevinden alınması ya da kendi isteği ile mübadele programından ayrılması veya bazı nedenlerden dolayı kendisinden beklenen görevleri yerine getiremeyeceğinin anlaşılması durumunda, Gönderen Taraf gerekçe talep etmeden Mübadele Askerî Personelini geri alır ve yerine başka bir personel görevlendirir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî ataşelik aracılığı ile yalnızca Mübadele Askerî Personelinin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirir.

8. Gönderen Taraf, gerekli hazırlıkların yapılabilmesi için Mübadele Askerî Personelinin rütbe, sicil numarası, isim, doğum tarihi, öz geçmişi (akademik kariyer bilgileri dâhil) ve kan grubu, istenen ön koşullara ve niteliklere sahip olduklarını gösteren onaylı belge/yazıyı, mübadele başlamadan en az 1 (bir) ay önce Kabul Eden Tarafa gönderir.

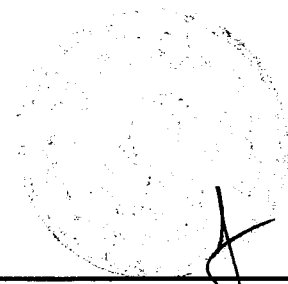
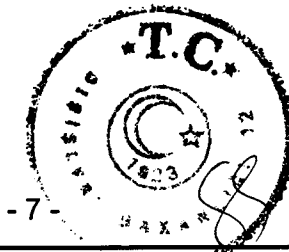
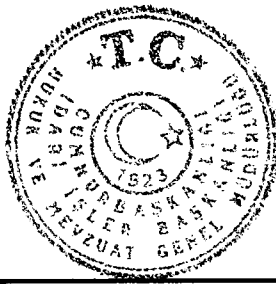

9. Mübadele Askerî Personeline hiçbir komuta veya kontrol sorumluluğu verilmeyecektir. Mübadele Askerî Personeli yalnızca ilgili faaliyet/eğitime ilişkin görevlerde kullanılacaktır. Mübadele Askerî Personeli müfredat hazırlığı, ölçme ve değerlendirme yapmayacak, ancak kursiyerler hakkında kanaat ile varsa müfredatı geliştirici önerilerde bulunabilecektir.
10. Mübadele Askerî Personeli ile Kabul Eden Tarafın askerî personeli arasındaki ilişkiler askerî teamüller içinde yürütülür. Mübadele Askerî Personeli eğitim müfredatı, idari faaliyetler veya diğer hususlarda gerektiği zaman sorumlu personele danışır.
11. Mübadele Askerî Personeli icra edilecek faaliyetlere yönelik kendi hükûmeti/görev yaptığı komutanlığı tarafından yayımlanan resmî kitap, dergi, çoklu ortam (multimedya) araçlarını getirebilir. Bu yayınların görev yapan birlik içinde dağıtımı sorumlu personel vasıtasıyla yapılır.
12. Mübadele Askerî Personeli, ders, eğitim ve diğer ortamlarda konusu suç oluşturacak veya hukuki sonuç doğuracak konuları kursiyer/öğrenci personel ile tartışmayacak veya gündeme getirmeyecektir.
13. Mübadele Askerî Personeli, uygulanan günlük ve haftalık çalışma saatlerine uyar. Ancak ülkesinin millî ve dinî günlerinde yetkili makamının yazılı onayı ile izinli sayılır.
14. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın birlik ve kurumları içerisinde kendi Silahlı Kuvvetlerinin üniformasını, eğitim ve çalışma faaliyetlerinde Kabul Eden Tarafın sağlayacağı kıyafetleri, bunların dışındaki faaliyetlerinde ise sivil kıyafetlerini giyer.
15. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın mevzuatı doğrultusunda tüm masrafları kendisi tarafından karşılanmak şartıyla Yakınlarını da getirme hakkına sahiptir.
16. Mübadele Askerî Personeli, bağımsız komutanlık yapılmasını gerektirecek görevlere ya da yasa veya yönetmelikler uyarınca sadece Türkiye Cumhuriyeti/Senegal Cumhuriyeti Hükûmetinin bir subayı ya da çalışanına verilebilecek sorumluluklara tabi olacağı görevlere atanamaz.
17. Mübadele Askerî Personeli, barışı koruma dâhil herhangi bir askerî harekât ve manevrada görevlendirilmeyecektir. Ancak tatbikatlara gözlemci statüsünde katılım sağlanabilir. (Türkiye’de icra edilecek tatbikatlara, ilgili tatbikatın millî/yabancı gözlemci planı çerçevesinde gözlemci statüsünde katılım sağlar).
18. Taraflarca başka bir şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, Mübadele Askerî Personeli görev yaptığı birliğin/kurumun bulunduğu garnizon sınırları içerisinde ikamet edecektir.

MADDE IX

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fiokrî mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak, kendi amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve muhafaza edilir.

2. Taraflar, ulusal mevzuatlarına uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması veya ortak faaliyetlerin yerine getirilmesi kapsamında mübadele edilecek malzeme ve teçhizata ait tüm veri, bilgi ve belgelerin korunmasını sağlar. Bu çerçevede, aynı gizlilik derecesine sahip kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan aynı önlemleri alır. Taraflar, mübadele edilen bilgilere aşağıda yer alan çizelgede belirtilen gizlilik derecelerinden uygun olanı verir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İçin		Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti İçin
Çok Gizli	Top Secret	Très secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Diffusion restreinte
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classé

3. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön onayı olmadan ifşa edilmez ve üçüncü bir tarafla paylaşılmaz (veya üçüncü bir tarafa devredilmez).

4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenecektir.

5. Taraflar, Anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam eder.

6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası antlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. Bu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.

7. Gerekli görülmesi halinde; Taraflar arasında, MADDE IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemelerin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.

8. Bu Anlaşmanın uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya herhangi bir üçüncü Tarafın çıkarları aleyhine kullanılamaz.

9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlar.

10. Bu Anlaşmanın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde ifşa olması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar edecektir.

MADDE X ASKERÎ İSTİHBARAT

1. Bu Madde, Tarafların karşılıklı menfaatlerine hanel getireceği düşünülen ve birlikte kararlaştırılacak ülkelerle ilgili, öncelik askerî faaliyetlerde olmak üzere, Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ilgi alanındaki gelişmeleri ve bu ülkelerin Türkiye Cumhuriyeti ve Senegal Cumhuriyeti'ndeki faaliyetleri ile ilgili askerî istihbaratın mübadelesini kapsar.

2. İstihbarat mübadelesi, aşağıda belirtilen vasıtalar aracılığıyla ve yöntemlere uygun olarak yapılır:

a. Her iki ülke İstihbarat Başkanları veya yetki verdikleri personel tarafından yılda bir defa Türkiye Cumhuriyeti'nde veya Senegal Cumhuriyeti'nde olmak üzere dönüşümlü olarak yapılacak ikili görüşmelerde her türlü koordinasyon konusu (mübadele konusu dâhil) Taraflar arasında ilgili yıl içerisinde yapılacak karşılıklı mutabakatla tespit edilir.

b. Ziyaret eden taraf, planlanan tarihten en az on beş (15) gün önce heyetteki görevlilerin isim, rütbe, görev ve güvenlik kleranslarını Kabul Eden Tarafa bildirir.

c. Dokümanlar ve müzakerelerin dili İngilizcedir. Talep edildiği takdirde, müzakereler tercüman aracılığı ile yapılabilir.

d. Mübadele edilebilecek bilgiler yazılı doküman olarak verilir. Konu ile ilgili varsa CD, DVD, film, fotoğraf, slayt, vb. dokümana eklenir.

e. Her bir taraf diğer Tarafın isteğine mümkün olan en kısa zamanda karşılıklı olarak kararlaştırılmış güvenli kanallardan cevap vermekte mutabaktır.

f. Askerî istihbarat değişimine ilişkin talep, her bir durum temelinde değerlendirilir ve taraflardan birinin ulusal egemenliğini ve güvenliğini tehlikeye atması veya ulusal/uluslararası çıkarlarla önemli ölçüde çelişmesi halinde reddedilebilir.

MADDE XI HUKUKİ HUSUSLAR

1. Mübadele Askeri Personeli, Misafir Personel ve Yakınlar ile Misafir Öğrenciler; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı ve yargı yetkisine tabidir. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki tarafın mevzuatında yer alan bir ceza türü uygulanır.

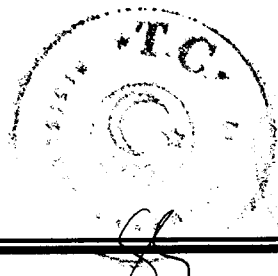
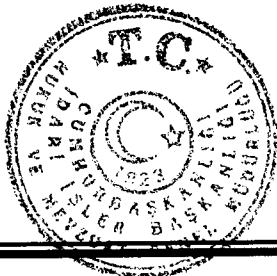
2. Mübadele Askeri Personeli, Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.

3. Mübadele Askeri Personeli, Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin Kabul Eden Tarafta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahiptir.

4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Mübadele Askeri Personeli, Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetleri durdurulabilir.

5. Misafir Öğrenciler, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına, Misafir Personel ise Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına tabidir. Fakat Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları, emrindeki Misafir Personele görevin gerektirdiği emirleri verebilir.

6. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Tarafın Personeline disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkilidir.

7. Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Yakınları ya da Misafir Öğrenciler hiçbir siyasi faaliyette veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmaz.

8. Disiplin işlemleri:

a. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Misafir Öğrenciler; bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyar.

b. Mübadele Askerî Personeli kendi ulusal komuta zincirinin komutası ve kontrolü altında kalır. Ancak, bu husus Mübadele Askerî Personelinin bu Anlaşma ve görev tanımında belirtilen görevleri layıkıyla yerine getirmesini engelleyecek şekilde yorumlanamaz ya da kullanılamaz.

c. Gönderen Tarafın Mübadele Askerî Personeli amirleri, Kabul Eden Taraf tarafından verilen ve Mübadele Askerî Personelinin fonksiyonel görev sorumluluklarıyla ilgili olan kanuni emirleri yerine getirmesini emreder. Kabul Eden Taraf amirleri, Kabul Eden Taraf personelinin görevle ilgili olmak kaydıyla Mübadele Askerî Personelinin verdiği emirleri yerine getirmesini emreder. Mübadele Askerî Personeli ve Kabul Eden Taraf personeli arasında komuta ilişkisi yoktur. Bununla birlikte; sadece birlik komutanı olarak atanan Mübadele Askerî Personeli, görev tanımında belirtilen görevlerin icrasına yönelik yalnızca emrindeki personeline emir verme yetkisini haizdir.

d. Gönderen Taraf ya da Kabul Eden Tarafın disiplin kanunları çerçevesinde bir suç işleyen Mübadele Askerî Personeli, idari veya disiplin işlemi yapılması görüşü ile Gönderen Tarafça geri çağırılabilir ve mübadele programından geri çekilebilir. Bununla birlikte, Mübadele Askerî Personeline Kabul Eden Taraf tarafından disiplin işlemi uygulanmaz. Mübadele Askerî Personeli, Kabul Eden Tarafın personeli üzerinde doğrudan disiplin yetkisine sahip değildir ve Taraflar Mübadele Askerî Personeline idari ya da disiplin işlemi uygulanması konusunda iş birliği yapacaklardır. Taraflarca başka bir şekilde anlaşmaya varılmadığı sürece, Mübadele Askerî Personeli astlarına karşı disiplin yetkisini aşağıda belirtildiği şekilde kullanır:

(1) Disiplin ceza talebini, görev yaptığı kurum/birliğin komuta zincirini takip ederek bir üst amirine yazılı olarak iletir.

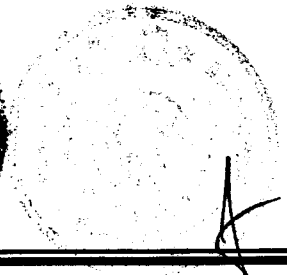
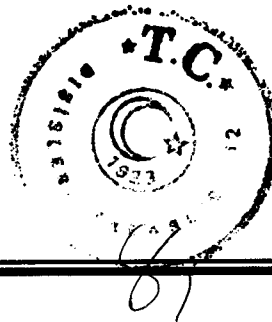
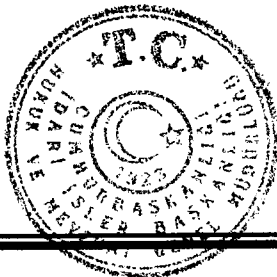
(2) Kabul Eden Tarafın yetkili amiri söz konusu talebi en kısa sürede ele alır ve sonucuna ilişkin olarak ilgili kişiyi yazılı olarak bilgilendirir.

MADDE XII TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.

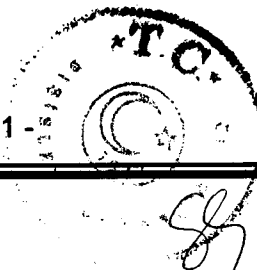
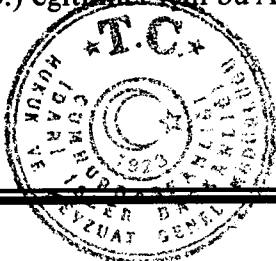
2. Taraflar, ağır ihmal veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde veya kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunamaz.

3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır ihmal veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE XIII İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmaz.
2. Taraflarca karşılıklı olarak farklı bir karar alınmadıkça Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrenci, Misafir Personel ve Mübadele Askerî Personele bu Anlaşmada veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görevler vermez.
3. Mübadele Askerî Personeli, Misafir Personel ve Misafir Öğrenci, Kabul Eden Tarafın emsal personeline uygulanan idari uygulamalara tabidir.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile farklı bir karar alınmadıkça, Gönderen Tarafın askerî personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat mümkün olduğunca Kabul Eden Taraf tarafından sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadır. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilir.
5. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf herhangi bir sebep göstermeksizin, Gönderen Tarafın personelini geri çekmesini ya da değiştirmesini isteyebilir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî ataşelik aracılığı ile yalnızca personelin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirir. Kabul Eden Taraf, söz konusu personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.
6. İstisna teşkil eden idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenir.
7. Misafir Personel ve Yakınları orduevleri, askeri gazinolar ve askerî kantinlerden Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilir.
8. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerden herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı haberdar eder, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakleder ve cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.
9. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.
10. Kabul Eden Taraf, faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin, müteakabiliyet ilkesi temelinde ve imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabili veya ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.
11. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre verilir. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelden; akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek olanların eğitim ve öğretim kurumları ile ilişkileri Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen ilgili esaslar çerçevesinde kesilir. Taraflarca gerekli görülmesi halinde hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış eğitimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşmaya dayanan protokoller yapılabilir.

12. Misafir Personel ile Misafir Öğrenci seçimi Kabul Eden Tarafın belirleyeceği kriterlere uygun olarak Gönderen Taraf tarafından yapılır.

MADDE XIV SAĞLIK HİZMETLERİ

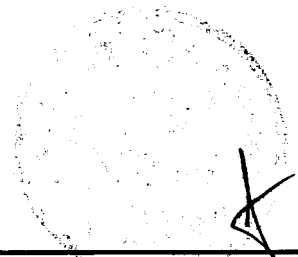
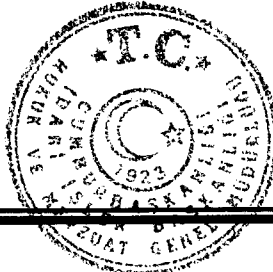
1. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Misafir Öğrenci, bu Anlaşmada tanımlanan askeri iş birliği alanıyla ilgili faaliyetleri gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunmalıdır. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren sağlık raporunu talep edebilir.
2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderlerini karşılar.
3. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının acil sağlık ve acil diş bakım hizmetlerini ücretsiz olarak karşılar. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yaptırılacak bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.
4. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderlerini ücretsiz veya ücretli olarak karşılayabilir. Kabul Eden Taraf ücretli verilmesine karar verirse Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli tarafından karşılanır.

MADDE XV MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harcılık, iase, ibate, ulaştırma ve diğer mali haklarından Gönderen Taraf sorumludur.
2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde; eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşağıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir.

a. Misafir Personel için;

- (1) Yurt İçi ve yurt dışı ulaşım (usul ve esaslar Kabul Eden Tarafça belirlenir),
- (2) Aylık maaş (esaslar ve miktar kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre, Silahlı Kuvvetler mensubu sivil şahıslar ise statülerine göre Kabul Eden Taraf tarafından belirlenir),
- (3) Eğitim ve öğretim masrafları (ücretli, indirimli veya ücretsiz),
- (4) Giyim-kuşam (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),
- (5) Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti.

b. Misafir Öğrenciler için;

- (1) Yurt İçi ve yurt dışı ulaşım (usul ve esaslar Kabul Eden Tarafça belirlenir),
- (2) İaşe,
- (3) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenecek misafirhane veya tesiste),
- (4) Harçlık (esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça belirlenir),
- (5) Eğitim-öğretim masrafları (ücretli, indirimli veya ücretsiz),
- (6) Giyim-kuşam (esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),
- (7) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nde verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Senegal Cumhuriyeti'nde verilecek Fransızca lisan kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi, vb. gibi) tam ücretli olarak verilebilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını kapatacaktır. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin borçları, Kabul Eden Taraf tarafından düzenlenen ve yapılan harcama tutarını gösteren ve yetkili makam tarafından onaylanmış belgeye istinaden Gönderen Taraf tarafından ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri Gönderen Tarafça, her eğitim ve öğretim süresinin sonunda yapılan harcama tutarını gösteren ve yetkili makam tarafından onaylanmış belgenin alınmasını takip eden 60 (altmış) gün içinde (bir ay ve daha kısa süreli eğitimlerde peşin ödeme yapılır), Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan hesaba ABD doları cinsinden yatırılır.

6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi hukukuna tabidir.

7. Kabul eden ülkedeki görevle ilgili faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinden, müteakabiliyet ilkesi ile Kabul Eden Tarafın imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabili veya ücretsiz olarak yararlandırılmasına Kabul Eden Taraf tarafından karar verilir.

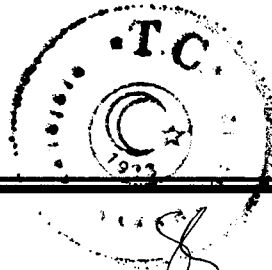
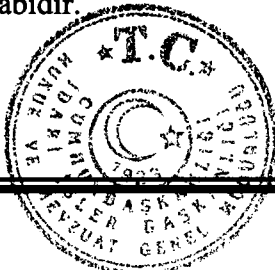
8. Mübadele Askerî Personeline ilişkin hususlar;

a. Mübadele Askerî Personeli ve Yakınlarının her türlü mali ve özlük hakları ile görevi ile ilgili olan tüm masraf ve harcamaları Gönderen Taraf tarafından ulusal mevzuatına uygun olarak karşılanır.

b. Kabul Eden Tarafın, Mübadele Askerî Personeline yönelik hiçbir maddi sorumluluğu yoktur.

MADDE XVI
GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde, Kabul Eden Tarafın yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabidir.

2. Misafir Personel, Mübadele Askerî Personeli ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş ve çıkışlarda bu Devletin pasaport ve gümrük ile ilgili düzenlemelerine tabidir. Ancak, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

MADDE XVII

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve taahhütlerini etkilemez ve diğer Devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE XVIII

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmez.
2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 (altmış) gün içinde çözülmezse, Taraflar 30 (otuz) gün içinde görüşmelere başlar. Müteakip 60 (altmış) gün içinde çözüm sağlanmadığı takdirde, Taraflar bu Anlaşmayı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir.

MADDE XIX

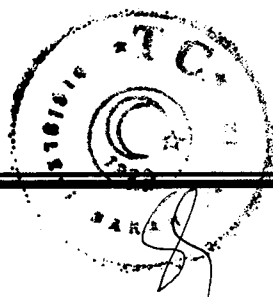
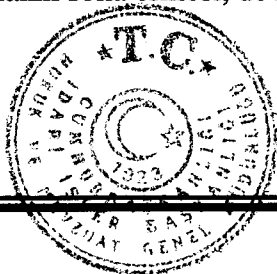
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan herhangi biri, gerekli görmesi halinde bu Anlaşmanın tadil edilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlar. 60 (altmış) gün içerisinde bir sonuca varılmaz ise, Taraflar bu Anlaşmayı MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XXI'de belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XX

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Bu Anlaşma, taraflardan biri Anlaşmayı sona erdirme niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 1'er (biri) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri Anlaşmayı herhangi bir zamanda sona erdirme niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirebilir. Anlaşmanın sona erdirilmesine ilişkin yapılan bildirimler, bildirim yapıldığı tarihten 90 (doksan) gün sonra hüküm doğurur.
4. Bu Anlaşmanın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemez.

5. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile birlikte, 1 Aralık 1998 tarihli “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması”, 1 Aralık 1998 tarihli “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşması”, 9 Temmuz 2013 tarihli “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü” ve 9 Temmuz 2013 tarihli “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim Alanında İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolü” sona erer. Bu Anlaşmaların sona ermesi durumunda, bu Anlaşmalara atıfta bulunan diğer Anlaşmaların bu Anlaşmaya aykırı olmayan hükümleri yürürlükte kalmaya devam eder.

MADDE XXI ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirecekleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE XXII METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, **Dakar'da ...22.02... 2022** tarihinde Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde ikiye orijinal nüsha halinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerlidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÛMETİ ADINA**

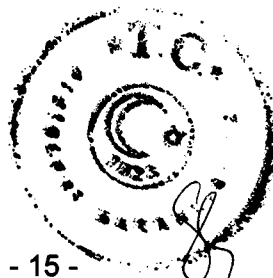
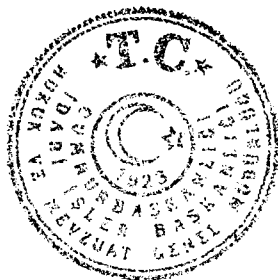
Hulusi AKAR

Millî Savunma Bakanı

**SENEGAL CUMHURİYETİ
HÜKÛMETİ ADINA**

Me Sidiki KABA

Silahlı Kuvvetler Bakanı

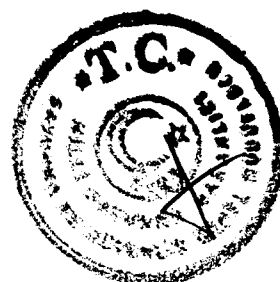
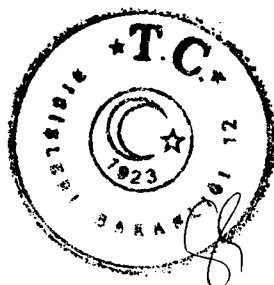
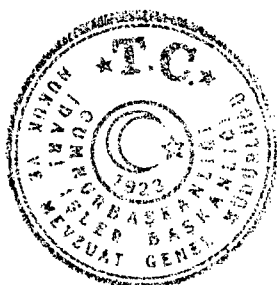
**ACCORD-CADRE DE COOPERATION
MILITAIRE**

ENTRE

**LE GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DE TÜRKİYE**

ET

**LE GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DU SENEGAL**

PREAMBULE

Le Gouvernement de la République de Türkiye et le Gouvernement de la République du Sénégal (dénommés ci-après la « Partie » ou les « Parties ») ;

Affirmant leur attachement aux buts et principes de la Charte des Nations Unies,

Soulignant que la coopération dans divers domaines militaires sur la base de respect mutuel pour la souveraineté et l'égalité des deux Parties contribuera aux intérêts communs et à la productivité économique des Parties,

Exprimant la nécessité de développer les relations amicales existantes entre les Parties sur la base des lois nationales, des règles et des accords internationaux,

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE I OBJECTIF

Le présent Accord vise à développer la coopération et de constituer un cadre pour les relations entre les Parties dans les domaines précisés à l'ARTICLE IV.

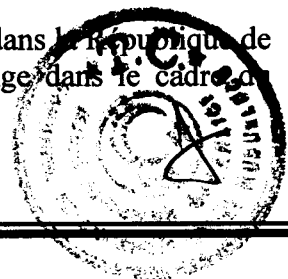
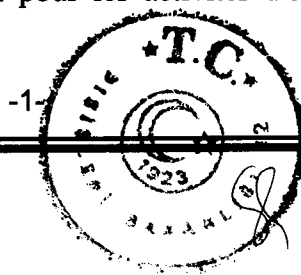
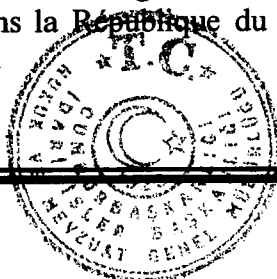
ARTICLE II CONTENU

Le présent Accord est appliqué à l'échange de personnel, de matériel, d'équipement, d'information et d'expérience dans les domaines précisés à l'ARTICLE IV.

ARTICLE III DEFINITIONS

Les termes utilisés dans le présent Accord ont les significations suivantes :

1. « **Partie d'envoi** » signifie la Partie qui envoie du personnel, du matériel et de l'équipement à la Partie d'accueil pour la mise en œuvre du présent Accord.
2. « **Partie d'accueil** » signifie la Partie dont le territoire abrite le personnel, le matériel et l'équipement de la Partie d'envoi pour la mise en œuvre du présent Accord.
3. « **Personnel invité** » signifie les personnels militaires ou civils envoyés par l'une des Parties à l'autre Partie pour la mise en œuvre du présent Accord.
4. « **Étudiant invité** » signifie les étudiants qui sont envoyés, pour recevoir une éducation, par la Partie d'envoi afin d'être assigné aux Forces Armées de la Partie d'envoi aux écoles militaires de la Partie d'accueil ou aux autres établissements d'enseignement déterminés par la Partie d'accueil.
5. « **Échange** » signifie l'activité qui sera conduite réciproquement dans certaines périodes déterminées par accord entre les Parties.
6. « **Personnel d'échange militaire** » signifie le personnel qui réside dans la République de Türkiye ou dans la République du Sénégal pour les activités d'échange dans le cadre du présent Accord.

7. « **Personnes à charge** » signifient le conjoint et les enfants du Personnel invité et du Personnel d'échange militaire qui sont à sa charge en conformité avec sa législation nationale respective.

8. « **Le personnel supérieur** » signifie la personne la plus élevée parmi le Personnel invité, autorisée à superviser les activités du groupe militaire/civil envoyé dans le cadre du présent Accord, qui est nommée conformément à la législation nationale de la Partie d'envoi.

9. « **Don** » signifie la donation ou le transfert sans frais d'un matériel ou d'un service.

10. « **Service** » signifie, conformément au présent Accord entre les Parties, la formation, l'information technique, le soutien, le développement, la maintenance, la réparation, la récupération, la destruction, le port et le soutien de conseil et les véhicules terrestres, maritimes et aériens, les équipements, les armes, les bâtiments et les terrains à attribuer sous la condition que leur propriété soit conservée.

11. « **Soutien logistique** » couvre la vente, le don, l'échange, l'attribution, le louage, le transfert de technologie et le permis d'une licence des approvisionnements et des services.

12. « **Information et Matériel classifiés** » signifie toute information relative aux sujets de l'Article IV intitulé Domaine de Coopération Militaire, y compris des documents et des matériaux dans le processus de production, qui nécessite une protection contre la divulgation non autorisée, indépendamment de sa forme, de son support et de sa méthode d'enregistrement, conformément au présent Accord et à la législation nationale des deux Parties.

13. « **Description du poste** » renvoie au document précisant les tâches et les responsabilités du Personnel d'échange militaire et les qualités que celui-ci doit posséder.

ARTICLE IV DOMAINES DE COOPÉRATION MILITAIRE

La coopération entre les Parties inclut les domaines suivants :

1. La formation et l'instruction militaires,

a. La formation, l'instruction et les cours fournis dans les écoles militaires, les centres de formation et d'instruction ou dans les autres établissements d'enseignement déterminés par la Partie d'accueil,

b. La formation en cours d'emploi dans les unités militaires, les quartiers généraux ou les établissements,

c. L'échange mutuel/unilatéral de Personnel invité, d'Etudiant invité ou de personnel formateur entre les établissements d'enseignement et de formation,

d. Les visites de contact mutuelles et l'échange d'information pour l'amélioration de la formation et de l'instruction,

2. La participation réciproque à des exercices/des formations ou des exercices conjoints, activement ou en tant qu'observateur,

3. L'affectation du personnel pour les cours de langue dans les pays d'origine,

4. L'industrie de défense,

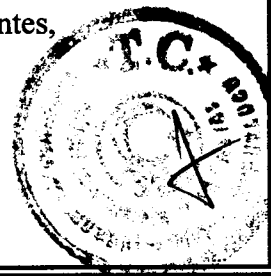
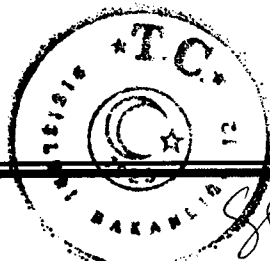
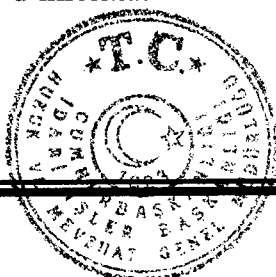
5. La coopération militaire et les visites de contact entre les Forces Armées.

6. La structure organisationnelle des Forces Armées, la structure et les équipements des unités militaires, la gestion du personnel,
7. L'échange de renseignement militaire,
8. La coopération logistique ou le soutien logistique,
9. La médecine militaire et les services de santé,
10. La communication, l'électronique, les systèmes d'information et la cyberdéfense,
11. Les opérations autres que la guerre telles que les opérations du maintien de la paix, de l'aide humanitaire, de la lutte contre le piratage,
12. L'échange d'information sur les systèmes juridiques militaires,
13. La cartographie et l'hydrographie,
14. L'échange de personnel pour le perfectionnement professionnel,
15. L'échange de Personnel invité, de conseiller et d'unité,
16. L'échange d'information et d'expérience sur les domaines de recherche scientifique et technologique militaires,
17. Les activités scientifiques, sociales, sportives et culturelles,
18. La formation et l'échange d'information et d'expérience sur la lutte contre les mines et les engins explosifs improvisés,
19. La formation et l'échange d'information et d'expérience dans le cadre du Plan d'Opération de secours en cas de catastrophe naturelle,
20. L'histoire militaire, l'archive, l'édition/la publication et la muséologie,

ARTICLE V

PRINCIPES DE MISE EN ŒUVRE ET DE COOPÉRATION

1. Les Parties coopèrent des manières suivantes en fonction de leurs propres décisions:
 - a. Les réunions et les visites des Ministres de la Défense, des Chefs d'État-major général et de leurs adjoints ou d'autres responsables mandatés par les Parties,
 - b. L'échange d'expérience entre les experts de chacune des Parties dans divers domaines d'activités,
 - c. L'organisation de formation, d'instruction et des cours payante, sans frais ou à tarif réduit dans les unités militaires, les quartiers généraux ou les établissements,
 - d. Les contacts entre les établissements militaires similaires,
 - e. L'organisation de discussions, de consultations, de réunions conjointes et la participation à des cours, des symposiums et des conférences,
 - f. La participation à des exercices militaires comprenant des exercices de tir réel, la participation à ces exercices militaires du statut d'observateur, l'exécution de formations sur le transit (PASSEX) et de visites portuaires, l'organisation de visites conjointes,
 - g. L'échange d'information et des matériels de formation,

h. Dans le cadre de la coopération ou le soutien logistiques, le don des biens et des services qui se trouvent dans l'inventaire des Parties et le service de transport gratuit, l'échange, l'attribution, la vente, le louage, le transfert de technologie et l'octroi de licence du matériel donné.

2. Les activités à réaliser dans le cadre de la coopération ou le soutien logistiques sont exécutées conformément aux restrictions de transfert à la Partie tierce découlant des accords en vigueur signés des Parties avec d'autres pays.

3. Les Parties peuvent conclure des mémorandums d'entente, des protocoles et des arrangements complémentaires conformément aux dispositions du présent Accord et aux processus de ratification prévus dans la législation nationale des Parties pour la mise en œuvre du présent Accord.

4. La coopération est réalisée en tenant compte des intérêts et des besoins mutuels des Parties sur le principe de la réciprocité.

5. Les matériels, les informations et les documents techniques échangés sous forme de dons ou contre rémunération ou produits conjointement par les Parties conformément au présent Accord, aux autres mémorandums d'entente, aux protocoles et aux arrangements ne doivent être transférés vers un pays tiers sans accord mutuel préalable.

6. Au cas où le matériel offert, dans le cadre du présent Accord, en subvention fait l'objet d'un déclassement, la Partie d'accueil notifie par écrit la Partie d'envoi.

ARTICLE VI

AUTORITÉS COMPÉTENTES ET PLANS ANNUELS DE MISE EN ŒUVRE

1. Les autorités compétentes pour la mise en œuvre du présent Accord sont :

Pour le Gouvernement de la République de Türkiye : le Ministère de la Défense nationale de la République de Türkiye;

Pour le Gouvernement de la République du Sénégal : le Ministère des Forces Armées de la République du Sénégal.

2. Les Parties préparent des Plans annuels de mise en œuvre sur les activités conjointes pour la mise en œuvre du présent Accord. Les Plans annuels de mise en œuvre comprennent le nom, le contenu, le type, la date, le lieu, les établissements qui les exécuteront, les aspects financiers et les autres détails sur les activités qui seront menées.

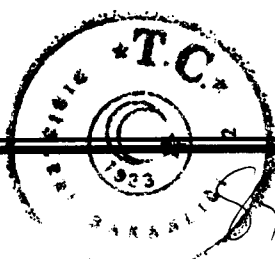
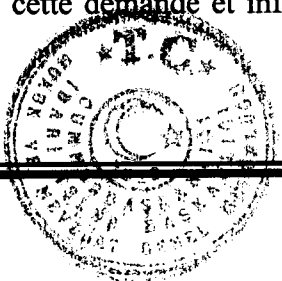
3. La coopération entre les Parties est renforcée par des visites réciproques à tous les niveaux mentionnés dans les Plans annuels de mise en œuvre.

ARTICLE VII

CONDITIONS DE FORMATION/DE COURS

1. La formation et l'éducation sont données conformément aux conditions prévues par la législation de la Partie d'accueil.

2. Conformément au présent Accord, la Partie d'accueil est informée d'une demande de formation faite par la Partie d'envoi par l'écrit officiel au plus tard au mois de Mars de l'année précédente le début de la formation ou du cours. Suivant la réception de la demande, la Partie d'accueil examine cette demande et informe la Partie d'envoi de sa réponse au plus tard au mois de Juillet.

3. En cas de demande de formation supplémentaire, la demande en question est notifiée par l'écrit officiel. Les demandes supplémentaires dans ce contenu peuvent être incluses dans les besoins planifiés à la suite de la consultation entre les Parties et dans la mesure où les capacités le permettent.

4. A l'exception des formations fournies en langue officielle par la Partie d'accueil, il est principal que les formations soient dispensées en langue officielle de la Partie d'accueil. Toutefois, si la Partie d'envoi fait une demande et la Partie d'accueil la juge appropriée, les formations d'une durée de moins de trois (3) mois peuvent être fournies par l'intermédiaire de l'interprète. Dans le cas où la formation est dispensée par l'intermédiaire de l'interprète, la Partie d'envoi fournit un nombre suffisant d'interprètes au personnel qui viendra à la formation. Les frais de traduction/d'interprète à des fins éducatives sont à la charge de la Partie d'envoi.

5. Afin que la Partie d'accueil puisse prendre les mesures nécessaires, la Partie d'envoi informe la Partie d'accueil de sa décision finale sur la participation à la formation, le nombre de Personnel invité envoyé pour la formation/cours, les informations sur ses vols et d'autres informations au moins quarante-cinq (45) jours à compter de la date de début de la formation. Dans le cas où les notifications ne sont pas effectuées dans les délais, la Partie d'accueil se réserve le droit de reporter la demande de cours et/ou de formation à une date ultérieure ou de l'annuler définitivement.

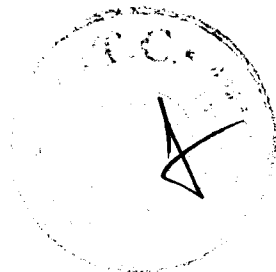
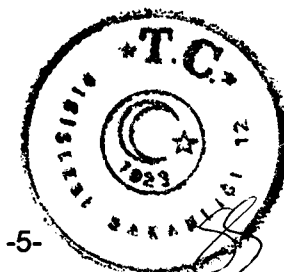
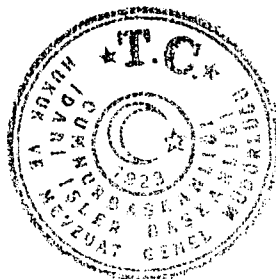
6. La formation du Personnel invité et des Étudiants invités se déroule conformément aux programmes des institutions ou des unités militaires dans lesquelles la formation est dispensée. Dans le cas où les sujets de formation couvriraient les questions liées à la sécurité nationale, des restrictions peuvent être imposées.

7. La Partie d'accueil précise quels équipements et matériels nécessaires seront fournis au Personnel invité et aux Étudiants invités pendant la formation et lesquels seront redonnés à la Partie d'accueil au terme de la formation.

8. Le personnel invité et les Étudiants invités sont choisis par la Partie d'envoi conformément aux critères définis par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil. Le Personnel invité et les Étudiants invités qui ne répondent pas aux critères définis par la Partie d'accueil ne sont pas acceptés pour la formation et l'éducation.

9. La méthode d'évaluation du succès et d'autres questions liées aux activités d'éducation et de formation sont déterminées la Partie d'accueil.

10. Le Personnel invité et les Étudiants invités qui sont envoyés pour participer à la formation/cours et ont terminé avec succès le programme de la formation/cours reçoivent un certificat attestant l'achèvement de la formation/cours. L'équivalence d'un diplôme (document, certificat) est soumise à l'approbation des établissements d'enseignement supérieur de la Partie d'envoi selon sa législation nationale.

ARTICLE VIII
QUESTIONS, OBLIGATIONS ET CONDITIONS
GENERALES RELATIVES A L'ECHANGE DU PERSONNEL

Si les Parties en conviennent à plusieurs reprises, elles rempliront les obligations présentées ci-dessous en matière d'échange de personnel;

1. L'affectation à long terme du personnel qualifié sont faites sur la base d'intérêt commun et de réciprocité aux fins d'assurer l'apprentissage de la langue, le partage de l'information, l'échange d'expérience et/ou de créer une compréhension et une culture commune.

2. Le nombre de personnel à affecter, leurs qualifications, les sujets d'échange ou les modifications/annulations relatives aux activités d'échange en cours seront déterminés de commun accord au moyen de réunions officielles et/ou de visites de haut niveau à effectuer entre les deux pays. Le personnel d'échange militaire est affecté aux postes requis au regard de ses qualifications et sa spécialisation après approbation écrite de la Partie d'envoi. Sauf avis contraire des Parties ;

a. Les professeurs qui enseignent dans leur langue maternelle servent à l'Université de la Défense Nationale et dans les écoles subordonnées aux Forces (formation d'écoles de langue et d'écoles d'application),

b. Le Personnel académique serve à l'Université de la Défense Nationale,

c. Le Personnel spécialisé dans les affaires militaires servent dans les écoles d'application concernées,

d. Les Commandants des unités (Commandant de Bataillon/Commandant en second de Bataillon, Commandant de compagnie/Peloton, Sous-officier de compagnie/peloton et/ou leurs adjoints et postes équivalents dans d'autres forces) servent dans les écoles militaires ou d'autres unités à convenir,

e. Les Officiers d'État-major servent dans le quartier général de la Force, les grands Quartiers généraux permis ou les unités à convenir.

3. L'affectation du Personnel d'échange militaire dans ce cadre s'effectue pour des périodes d'au moins de six mois. Toutefois, la durée et la période d'affectation peuvent être modifiées si nécessaire avec l'accord et le consentement écrit des deux Pays selon la nature de l'échange.

4. Les Parties peuvent mettre un terme au programme d'échange connexe ou modifier l'objet et la durée du programme d'échange dans le cas où elles conviennent que l'échange du personnel n'est plus requis ou ne sert pas les intérêts mutuels des deux Parties.

5. A la fin de période d'affectation du Personnel d'échange ou dans le cas où le Personnel d'échange affecté ne possède pas les caractéristiques spécifiées, il est entendu que celui-ci ne peut pas remplir les fonctions attendues de lui pour des raisons telles que l'indiscipline, le manque de connaissance théorique, les raisons médicales ou physiologiques, les Parties peuvent le remplacer avec un autre Personnel qui remplit les conditions du présent l'Accord.

6. La Partie d'envoi désigne le personnel qu'elle va affecter dans le cadre d'échange selon les critères spécifiés ci-dessous :

a. Le personnel doit avoir la formation, l'instruction et l'expérience requises pour exercer les fonctions du poste d'affectation.

b. Le personnel affecté doit être le personnel employé dans les fonctions militaires de la Partie d'envoi.

c. Le personnel doit pouvoir agir conformément aux politiques nationales, aux valeurs nationales, à la culture et au mode de vie de la Partie d'accueil.

d. Le Personnel d'échange militaire doit avoir l'habilitation de sécurité stipulée par la Partie d'accueil pour accomplir sa mission.

7. La Partie d'envoi a le droit de désigner et d'affecter indépendamment le personnel d'échange militaire qui répond aux critères susmentionnés. Dans le cas où le Personnel d'échange affecté ne possède pas les caractéristiques spécifiées, celui-ci est relevé de ses fonctions pour des raisons telles que l'indiscipline, le manque de connaissance théorique, l'incapacité, les raisons médicales ou physiologiques ou quitte volontairement le programme d'échange ou il est entendu que celui-ci ne peut pas remplir les fonctions attendues de lui pour certaines raisons, la Partie d'envoi retire son Personnel d'échange militaire sans demander de justification et en affecte un autre. Dans ce cas, la Partie d'accueil informe la Partie d'envoi de sa demande écrite par l'intermédiaire des bureaux de l'attaché militaire concernant uniquement le remplacement du personnel d'échange militaire.

8. Afin de faciliter les préparatifs nécessaires, la Partie d'envoi transmet à la Partie d'accueil dans un délai d'un 1 (mois) avant le début du programme d'échange, un document/une lettre approuvés certifiant le grade, le numéro matricule de l'employé, le nom, la date de naissance, le cursus (y compris les informations relatives à la carrière universitaire) et le groupe sanguin du Personnel d'échange militaire, assurant que ledit personnel possède les conditions préalables et les qualifications requises.

9. Le Personnel d'échange militaire ne doit pas être donné aucune responsabilité de commandement et de contrôle. Ledit personnel ne peut être employé que pour les tâches liées à l'activité/formation concernée. Le Personnel d'échange militaire ne peut pas procéder à l'élaboration du programme de cours, ou même à l'évaluation du curriculum, mais peut le cas échéant faire des suggestions sur les participants au cours et soumettre des propositions d'amélioration du programme.

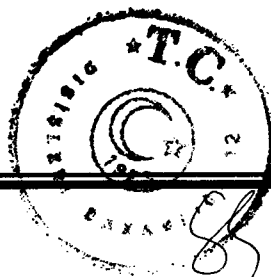
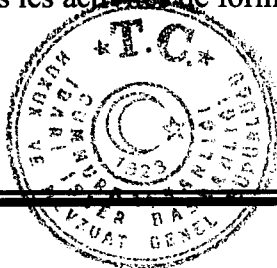
10. Les relations entre le Personnel d'échange militaire et le personnel militaire de la Partie d'accueil se déroulent dans le cadre des coutumes militaires. Le Personnel d'échange militaire consulte les cas échéant le personnel responsable sur le programme d'études, les activités administratives ou d'autres questions.

11. Le Personnel d'échange militaire peut fournir les livres officiels, les périodiques et les appareils multimédias publiés par son propre gouvernement ou commandement, dans lequel il est en service, concernant les activités à mener. La distribution de ces publications au sein de l'unité exécutant la mission est faite par le personnel responsable.

12. Le Personnel d'échange militaire ne discutera pas ou n'abordera pas de questions qui constitueront un crime ou auront des conséquences juridiques avec le personnel stagiaire/étudiant dans les cours, la formation et d'autres environnements.

13. Le Personnel d'échange militaire se conforme aux horaires de travaux quotidiens et hebdomadaires. Cependant il bénéficie d'une permission d'absence pendant les fêtes nationales et religieuses de leur pays, après approbation écrite de l'autorités compétente.

14. Le Personnel d'échange militaire porte la tenue militaire de sa Force armée au sein des unités et des institutions de la Partie d'accueil et les vêtements qui lui ont été offerts par la Partie d'accueil dans les activités de formation et de travail et les vêtements civils pendant les autres activités.

15. Le Personnel d'échange militaire a le droit d'amener également ses personnes à charge à condition que toutes les dépenses soient couvertes par lui conformément à la législation de la Partie d'accueil

16. Le Personnel d'échange militaire ne devra pas être assigné aux postes qui exigent un commandement indépendant ou aux postes qu'ils seront soumis aux responsabilités données à un officier ou un employé du Gouvernement de la République du Sénégal/République de Türkiye conformément aux lois et aux règlements.

17. Le Personnel d'échange militaire ne prendra part à aucune opération ou manœuvre militaire, y compris celle de maintien de la paix. Toutefois, la participation aux exercices du statut d'observateur peut être autorisée. (Pour les exercices qui se déroulent en Türkiye, il participe en tant qu'observateur dans le cadre du plan d'observateur national/étranger de l'exercice concerné.)

18. Sauf accord contraire des Parties, le Personnel d'échange militaire résidera dans la garnison où se trouve l'unité/institution dans lequel il est en service.

ARTICLE IX

SÉCURITÉ DE L'INFORMATION ET DU MATÉRIEL CLASSIFIÉS

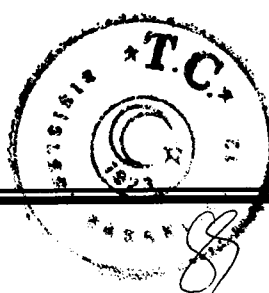
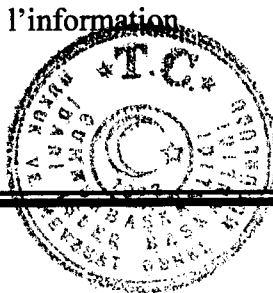
1. Toutes les informations et les documents, les droits de propriété matérielle et intellectuelle et le matériel militaire classifiés fournis ou produits en vertu du présent Accord sont échangés, utilisés et protégés à leurs fins, conformément aux mémorandums d'entente, aux protocoles et aux arrangements ultérieurs qui seront conclus entre les Parties.

2. Les Parties, conformément à leur législation nationale, assurent la protection de tous les documents, les informations et les données appartiennent aux matériels et équipements échangés dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord ou l'exécution des activités conjointes. Dans ce cadre, elles prennent les mêmes mesures employées pour protéger leurs propres informations classifiées au même niveau. Les Parties donnent aux informations échangées les classifications de sécurité appropriées qui sont indiquées dans le tableau ci-dessous.

Pour le Gouvernement de la République de Türkiye		Pour le Gouvernement de la République du Sénégal
Çok Gizli	Top Secret	Très secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Diffusion restreinte
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classé

3. Les informations et les matériels classifiés ne doivent être divulgués et partagés avec (ou transférés à) la partie tierce sans le consentement écrit préalable de la Partie qui les fournit.

4. Les informations et matériels classifiés sont échangés uniquement par voies intergouvernementales ou par le biais d'autres canaux approuvés par les autorités de sécurité désignées par les Parties. Le niveau de classification de l'information doit être déterminé par la Partie qui fournit l'information.

5. Les Parties continuent d'être responsable de la protection et de la prévention de la déclassification de l'information et du matériel échangés classifiés même après l'expiration du présent Accord.

6. Les Parties doivent assurer la protection efficace des droits de propriété intellectuelle créés et transférés en vertu du présent Accord dans le cadre de leurs législations nationales et les Traités internationaux dont ils font partie. Dans le cadre du présent Accord, la notion de la propriété intellectuelle est comprise telle qu'elle est définie dans l'Article II de la Convention instituant l'Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle, signée à Stockholm le 14 juillet 1967.

7. Si cela s'avère nécessaire, un accord de sécurité distinct sur le transfert, l'utilisation et la protection des informations et des matériels classifiés échangés dans le cadre du présent Accord peut être signé entre les Parties, sous la responsabilité des autorités qui sont chargées de chacun des domaines de coopération mentionnés à l'ARTICLE IV.

8. L'information obtenue lors de la mise en œuvre du présent Accord ne peut être utilisée par l'une des Parties contre les intérêts de l'autre Partie ou de la Parties tierce.

9. Les Parties doivent assurer que l'accès à l'information et au matériel classifié est effectué selon le principe du besoin de savoir et par le personnel possédant l'habilitation de sécurité appropriée.

10. En cas de divulgation fortuite des informations échangées dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord, la Partie qui a détecté cette situation en informe immédiatement l'autre Partie.

ARTICLE X RENSEIGNEMENT MILITAIRE

1. Le présent Article couvre l'échange de renseignement militaire au sujet des pays qu'on convient ensemble et qu'on pense qu'ils nuiront aux intérêts mutuels des Parties, au sujets des développements couvrants les domaines d'intérêts des Forces Armées des Parties, particulièrement dans les activités militaires et au sujet des activités des pays mentionnés ci-dessus dans la République de Türkiye et dans la République du Sénégal.

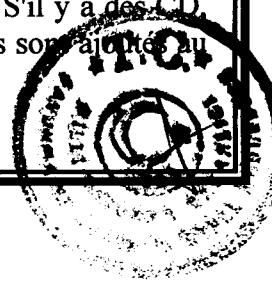
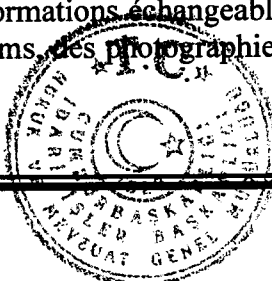
2. L'échange de renseignement est fait conformément aux méthodes et par le biais des moyens suivants :

a. Dans les réunions bilatérales qui seront annuellement organisées alternativement, un an dans la République de Türkiye et un an dans la République du Sénégal par les Chefs de renseignement des deux pays ou par leur personnel autorisé, tout sujet de coordination (y compris les sujets de l'échange) est déterminé par consentement mutuel entre les Parties dans l'année concernée.

b. La Partie visiteuse notifie à la Partie d'accueil les noms, les grades, les fonctions et les habilitations de sécurité des membres de la délégation au moins 15 (quinze) jours avant la date prévue.

c. La langue des documents et des négociations est l'Anglais. En cas de demande, les négociations peuvent être menées par l'intermédiaire des interprètes.

d. Les informations échangeables seront présentées sous forme écrite. S'il y a des CD, des DVD, des films, des photographies, des diapositives, etc. liés au sujet, ils sont joints au document.

e. Chaque Partie convient de répondre à la demande de l'autre Partie dans les plus brefs délais par les moyens des canaux sécurisés mutuellement convenus.

f. La demande qui concerne l'échange de renseignement militaire est évaluée sur la base d'au cas par cas et peut être rejetée au cas où elle compromet la sécurité et la souveraineté nationales de l'une des Parties ou contredise sérieusement ses intérêts nationaux/internationaux.

ARTICLE XI QUESTIONS JURIDIQUES

1. Pendant la durée de leur présence dans la Partie d'accueil, y compris l'entrée, le séjour et la sortie, le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis à la législation nationale et à la juridiction de la Partie d'accueil. Dans le cas où la juridiction de la Partie d'accueil est appliquée et le contenu du verdict prévoit une pénalité n'existant pas dans la législation de la Partie d'envoi, un type de pénalité existant dans les législations des deux parties est exécutée.

2. Dans le cas où le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité, les Personnes à sa charge ou les Étudiants invités sont arrêtés ou incarcérés, la Partie d'accueil informe sans délai la Partie d'envoi de cette situation.

3. Dans le cas où le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité, les Personnes à sa charge ou les Étudiants invités sont confrontés à une enquête judiciaire ou sont traduits en justice sur le territoire de la Partie d'accueil, cette personne a le droit de profiter de toute la protection juridique généralement acceptée à condition qu'il soit pas inférieur à celui accordé aux ressortissants de la Partie d'accueil.

4. Il peut être mis fin aux activités du Personnel d'échange militaire, du Personnel invité et de l'Étudiant invité, s'ils violent les lois de la Partie d'accueil.

5. Les Étudiants invités sont soumis à la législation nationale de la Partie d'accueil et le Personnel invité sont soumis à la législation nationale de la Partie d'envoi en matière de sanctions disciplinaires. Cependant, les autorités militaires compétentes de la Partie d'accueil peuvent donner les ordres requis par la tâche au Personnel invité qui se trouve sous leur commandement.

6. Le personnel supérieur de la Partie d'envoi est autorisé à appliquer des mesures disciplinaires au personnel de la Partie d'envoi conformément aux dispositions de leurs lois sur le service militaire et la discipline.

7. Le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité et les Personnes à sa charge ou les Étudiants invités n'exercent aucune activité politique ou aucune activité contre la Partie d'accueil.

8. Les procédures disciplinaires :

a. Le Personnel invité, le Personnel d'échange militaire et les Étudiants invités se conforment aux règles disciplinaires appliquées aux unités, aux quartiers généraux et aux organismes où ils se trouvent.

b. Le Personnel d'échange militaire est placé sous le commandement et le contrôle de sa chaîne de commandement nationale. Cependant, cela ne doit pas être interprété de manière à empêcher le Personnel d'échange militaire d'exercer les tâches spécifiées dans le présent Accord et la description de son poste, de manière appropriée.

c. Les supérieurs du Personnel d'échange militaire de la Partie d'envoi ordonne d'exécuter les ordres légaux donnés par la Partie d'accueil concernant les responsabilités fonctionnelles du Personnel d'échange militaire. Les supérieurs de la Partie d'accueil ordonnent au personnel de la Partie d'accueil d'obéir aux ordres donnés par le Personnel d'échange militaire, à condition qu'ils soient liées au devoir. Il n'y a pas de commandement entre le Personnel d'échange militaire et le personnel de la Partie d'accueil. Cependant, le Personnel d'échange militaire nommé seulement comme le commandant de l'unité est autorisé à donner des ordres uniquement à son personnel sous son commandement pour l'exécution des tâches spécifiées dans la description de poste.

d. Le Personnel d'échange militaire qui a commis un crime dans le cadre des lois disciplinaires de la Partie d'accueil ou la Partie d'envoi, peut être rappelé par la Partie d'envoi et retiré du programme d'échange dans l'optique de prendre des mesures administratives ou disciplinaires. Toutefois, aucune mesure disciplinaire ne sera prise par la Partie d'accueil contre le Personnel d'échange militaire. Le Personnel d'échange militaire n'a aucun pouvoir disciplinaire direct sur le personnel de la Partie d'accueil et les Parties coopéreront pour appliquer des mesures administratives ou disciplinaires au Personnel d'échange militaire. Sauf convention contraire des Parties, le Personnel d'échange militaire exerce son pouvoir disciplinaire sur ses subordonnés ainsi qu'il suit :

(1) Il soumet par écrit à leur supérieur hiérarchique sa demande de mesure disciplinaire en suivant la chaîne de commandement de l'unité/établissement où il travaille,

(2) Le supérieur compétent de la Partie d'accueil traite cette demande dans les plus brefs délais et informe par écrit la personne concernée de la conclusion.

ARTICLE XII DEMANDES D'INDEMNISATION

1. Lors de la mise en œuvre du présent Accord, la législation nationale de la Partie d'accueil s'applique aux demandes d'indemnité de la Partie tierce.
2. Sauf s'il y a négligence grave ou faute intentionnelle, les Parties ne peuvent présenter une demande d'indemnisation l'une vis-à-vis de l'autre pour la blessure ou la mort de leur personnel et les dommages/pertes infligés aux individus, aux biens et à l'environnement lors de la mise en œuvre des activités en vertu du présent Accord.
3. Les Parties déterminent conjointement si un tel incident a procédé ou non d'une négligence grave ou d'une faute intentionnelle.

ARTICLE XIII QUESTIONS ADMINISTRATIVES

1. Le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité et les personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités ne possèdent pas de privilèges et d'immunités diplomatiques.
2. Sauf si le contraire est mutuellement convenu par les Parties, la Partie d'accueil n'attribue au Personnel invité, à l'Étudiant invité et au Personnel d'échange militaire aucune tâche autre que celles indiquées dans le présent Accord ou dans les Accords et les arrangements ultérieurs.
3. Le Personnel d'échange militaire, le Personnel invité et l'Étudiant invité sont soumis aux mêmes traitements administratifs appliqués à leurs homologues de la Partie d'accueil.

4. Le Personnel militaire de la Partie d'envoi a le droit de porter son propre uniforme national, sauf si le contraire est convenu dans d'autres mémorandums d'entente, des protocoles et des arrangements techniques qui seront signés dans le cadre du présent Accord. La Partie d'accueil fournit, dans la mesure du possible, l'équipement nécessaire pour l'exécution d'une activité au cours du service. Toutefois, les Étudiants invités doivent porter l'uniforme militaire fourni par la Partie d'accueil. Ces étudiants peuvent porter un symbole militaire délivré par la Partie d'envoi à sur leurs uniformes pour qu'ils soient reconnus.

5. La Partie d'envoi se réserve le droit de rappeler son personnel lorsqu'il estime nécessaire. La Partie d'accueil peut, pour quelle que raison que ce soit, demander à la Partie d'envoi de retirer ou changer son personnel. Dans ce cas, la Partie d'accueil informe la Partie d'envoi de sa demande écrite de remplacement du personnel uniquement, par l'intermédiaire des bureaux de l'attaché militaire. La Partie d'accueil prend les mesures nécessaires dès que possible pour le retour du personnel en question.

6. Les questions administratives qui constituent des exceptions sont précisées dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques qui seront signés dans le cadre du présent Accord.

7. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge peuvent bénéficier des cercles militaires, des cantines militaires et des casinos militaires dans le cadre des réglementations de la Partie d'accueil.

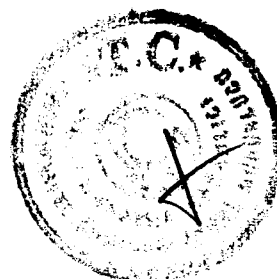
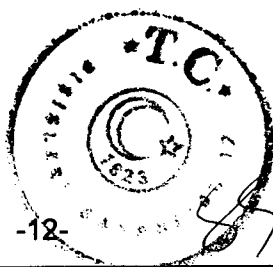
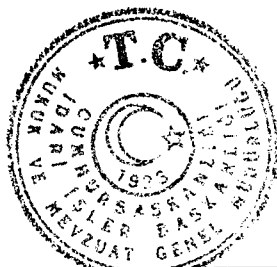
8. En cas de décès de l'un des membres du Personnel invité et des personnes à sa charge et des Étudiants invités, la Partie d'accueil informe la Partie d'envoi de la situation, transporte le corps à l'aéroport international le plus proche sur son territoire et prend les mesures nécessaires, y compris la protection sanitaire jusqu'au transfert du corps.

9. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités évitent des actes qui peuvent nuire à l'environnement, accordent une attention maximale à la prévention de la pollution de l'environnement et respectent les réglementations de la Partie d'accueil à ce sujet.

10. La Partie d'accueil prend la décision finale concernant la fourniture des services de transport nécessaires à l'exécution des activités contre rémunération/gratuitement sur la base du principe de réciprocité et dans le cadre de ses capacités et possibilités.

11. La formation et l'éducation sont dispensées conformément à la législation de la Partie d'accueil. Les relations du Personnel invité et de l'Étudiant invité qui ne pourront pas suivre la formation et l'éducation pour des raisons d'échec scolaire, d'indiscipline ou de problème de santé, etc. sont coupés des établissements d'enseignement et de formation dans le cadre des principes définis dans la législation de la Partie d'accueil. Si cela est jugé nécessaire par les Parties, des protocoles basés sur cet Accord peuvent être conclus pour les formations comportant un risque vital et nécessitant une expertise (formation en vol, exercices de tir, etc.).

12. La sélection du Personnel invité et de l'Étudiant invité est faite par la Partie d'envoi conformément aux critères déterminés par la Partie d'accueil.

ARTICLE XIV

SERVICES MÉDICAUX

1. Le Personnel invité, le Personnel d'échange militaire et l'Étudiant invité doivent être médicalement aptes à exercer les activités relatives aux domaines de la coopération militaire précisées au présent Accord. La Partie d'accueil peut demander un rapport médical indiquant que ces personnes sont médicalement en bonne santé.
2. Les frais d'examen médical et de service de traitement des Étudiants invités sont couverts selon la législation nationale de la Partie d'accueil. Les primes d'assurance-maladie ou les frais de santé des Étudiants invités sont couverts par la Partie d'accueil.
3. Les services de santé d'urgence et les services des soins dentaires d'urgence du Personnel invité, du personnel d'échange militaire et des Personnes à sa charge sont fournis sans frais par la Partie d'accueil. Les frais d'examen médical et de service de traitement sauf les services de santé d'urgence et les services des soins dentaires d'urgence du Personnel invité, du personnel d'échange militaire et des Personnes à sa charge sont couverts par une assurance-maladie souscrite conformément à la législation nationale de la Partie d'accueil.
4. Les primes d'assurance ou tous les frais des traitements médicaux du Personnel invité, du personnel d'échange militaire et des Personnes à sa charge peuvent être couverts par la Partie d'accueil en contrepartie d'un paiement ou gratuitement. Si la Partie d'accueil décide de les fournir à titre onéreux, les primes d'assurances ou tous les frais de traitement médical du Personnel invité, du personnel d'échange militaire et des Personnes à sa charge sont couverts par la Partie d'envoi ou le Personnel invité, le Personnel d'échange militaire.

ARTICLE XV

QUESTIONS FINANCIÈRES

1. La Partie d'envoi est responsable du salaire/de l'allocation, de la nourriture, de l'hébergement, du transport et d'autres droits financiers du Personnel invité et des Étudiants invités qui sont affecté à la conduite des activités de coopération en vertu du présent Accord.
2. Toutefois, en cas de demande de la Partie d'envoi, la Partie d'accueil décide si les besoins suivants du Personnel invité et les Étudiants invités attribués dans le but de la formation et l'éducation sont couverts ou non et décide les principes pour répondre à ces besoins;

a. Pour le Personnel invité :

- (1) Les frais de transport nationaux et internationaux (la procédure et les principes sont déterminés par la Partie d'accueil),

- (2) Le salaire mensuel (les principes et la somme sont décidés par la Partie d'accueil, pour les officiers et sous-officiers stagiaires selon leurs grades; pour les personnes civiles des Forces armées selon leurs statuts).

- (3) Les frais de la formation et de l'éducation (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement),

- (4) La tenue (les principes sont déterminées par la Partie d'accueil),

- (5) Les frais de quart pour les médecins qui reçoivent une formation spécialisée

b. Pour les Étudiants invités:

- (1) Les frais de transport nationaux et internationaux (la procédure et les principes sont déterminés par la Partie d'accueil).

- (2) La restauration,
- (3) L'hébergement (dans une chambre d'hôtes ou une installation déterminées par la Partie d'accueil),
- (4) L'argent de poche (les principes et la somme sont déterminés par la Partie d'accueil)
- (5) Les frais de la formation et de l'éducation (à titre onéreux, à coût réduit ou gratuitement),
- (6) La tenue (les principes sont déterminées par la Partie d'accueil),
- (7) Les frais payés aux étudiants de 6e année de la faculté de médecine pendant la période de stage.

3. Les cours de la langue turque dispensés en République de Türkiye (y compris les cours préparatoires de linguistiques pour l'éducation académique) et les cours de langue française dispensés en République du Sénégal sont sans frais. Les formations exigeant des coûts élevés (la formation en vol, la formation de plongeur, la formation de tour de plongeur libre, etc.) peuvent être dispensées au plein tarif.

4. Le Personnel invité et l'Etudiant invité liquident ses dettes et celles des personnes à sa charge en quittant définitivement la Partie d'accueil. En cas de retrait d'urgence, les dettes du Personnel invité et celles des personnes à sa charge ainsi que celles des Etudiants invités doivent être payées par la Partie d'envoi selon le document émis par la Partie d'accueil indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée.

5. Les frais de formation et d'éducation sont versés en dollar américain par la Partie d'envoi sur le compte bancaire déterminé par l'autorité compétente de la Partie d'accueil dans les 60 (soixante) jours (les frais d'une formation d'un mois ou moins sont payés en espèces) suivant la réception du document indiquant le montant de la dépense et approuvé par l'autorité concernée à la fin de chaque période de la formation et l'éducation.

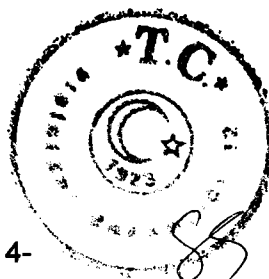
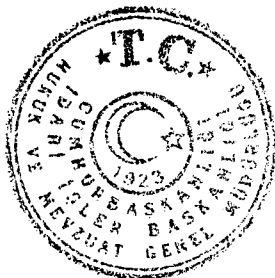
6. Le Personnel invité et les Personnes à sa charge ainsi que les Etudiants invités sont soumis à la réglementation fiscale en vigueur dans la Partie d'accueil pendant la durée de leur entrée, leur séjour et leur sortie.

7. Le fait de bénéficier, à titre onéreux ou gratuit, des services de transport nécessaires à l'exécution des activités liées à la mission dans le pays d'accueil sont déterminé par la Partie d'accueil dans le cadre du principe de réciprocité et des possibilités et capacités de la Partie d'accueil.

8. Questions relatives au Personnel d'échange militaire :

a. Toutes sortes de droits financiers et personnels du Personnel d'échange militaire et les Personnes à sa charge ainsi que toutes ses dépenses et tous ses frais liés au travail sont couverts par la Partie d'envoi conformément à sa législation nationale.

b. La Partie d'accueil n'a aucune responsabilité financière pour le Personnel d'échange militaire.

ARTICLE XVI
PROCÉDURES DE DOUANES ET DE PASSEPORT

1. Le Personnel invité, le Personnel d'échange militaire et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis à la réglementation de la Partie d'accueil concernant concerne le séjour et les voyages des étrangers sur le territoire de la Partie d'accueil.
2. Le Personnel invité, le Personnel d'échange militaire et les Personnes à sa charge ainsi que les Étudiants invités sont soumis aux réglementations douanières et de passeport de cet État au cours de leur entrée sur le territoire de la Partie d'accueil et leur départ. Toutefois, la Partie d'accueil fournit toutes les facilités administratives possibles dans le cadre de sa législation.

ARTICLE XVII
ENGAGEMENTS DES PARTIES DÉCOULANT D'AUTRES ACCORDS
INTERNATIONAUX

Les dispositions du présent Accord ne portent pas atteinte aux droits et aux engagements des Parties découlant d'autres accords internationaux et ne doivent pas être utilisées contre les intérêts, la sécurité et l'intégrité territoriale des autres États.

ARTICLE XVIII
RÈGLEMENT DES LITIGES

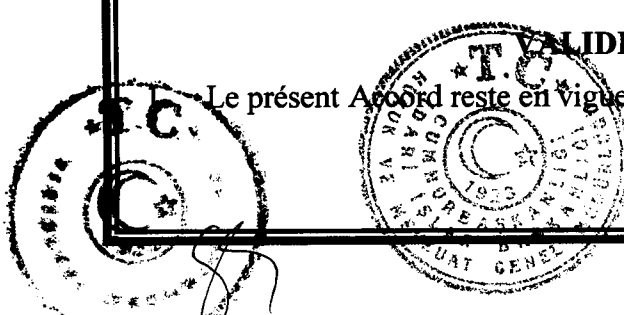
1. Tout litige découlant de la mise en œuvre ou de l'interprétation du présent Accord est réglé par voie de consultations et de négociations entre les Parties au niveau le plus bas possible et ne doit pas être soumis à une procédure de règlement devant un tribunal national ou international ou une partie tierce.
2. Si le litige n'est pas réglé dans les soixante (60) jours à partir de sa date d'apparition, les Parties débutent les négociations dans les trente (30) jours. Si aucune solution n'est trouvée dans les soixante (60) jours suivants, les Parties peuvent mettre fin au présent Accord conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XX.

ARTICLE XIX
AMENDEMENT ET RÉVISION

Chacune des Parties peut proposer, si nécessaire, par voie diplomatique un amendement ou une révision du présent Accord. Les négociations débutent dans les trente (30) jours à partir de la date de réception de l'avis écrit. Si aucun résultat n'est obtenu dans les soixante (60) jours, les Parties peuvent mettre fin au présent Accord conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XX. Les amendements et les révisions convenus par écrit entrent en vigueur conformément à la procédure précisée à l'ARTICLE XXI régissant l'entrée en vigueur du présent Accord.

ARTICLE XX
VALIDITE ET DENONCIATION

Le présent Accord reste en vigueur pour une période de 5 (cinq) ans.

2. A moins que l'une des Parties informe l'autre de son intention de dénoncer le présent Accord par la voie diplomatique par écrit, la durée du présent Accord est automatiquement reconduite pour une période de 1 (un) an.

3. L'une des Parties peut à tout moment informer à l'autre de son intention de dénoncer le présent Accord par voie diplomatique par écrit. Les notifications sur la dénonciation du présent Accord prennent effet 90 (quatre-vingt-dix) jours après la date de la notification.

4. La dénonciation du présent Accord n'influence pas les programmes et les activités en cours.

5. Avec l'entrée en vigueur du présent Accord, "Accord de Coopération Entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal dans les domaines Militaires de la Formation, des Techniques et de la Science" signé le 1er Décembre 1998, "Accord de Coopération en Matière de Formation Entre l'État-major général de la République de Turquie et le Ministère des Forces Armées de la République du Sénégal" signé le 1er Décembre 1998, "Protocole d'amendement n° 1 à l'Accord de Coopération Entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal dans les Domaines Militaires de la Formation, Des Techniques et de la Science" signé le 9 Juillet 2013 et "Accord de Coopération en Matière D'entraînement Militaire entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal Relatif au Protocole des Changements avec le Numéro 1" signé le 9 Juillet 2013 expirent. En cas d'expiration de ces Accords, les dispositions d'autres Accords faisant référence à ces Accords, qui ne sont pas contraires au présent Accord restent en vigueur.

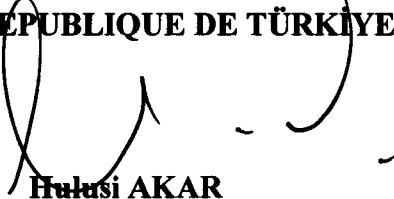
ARTICLE XXI RATIFICATION ET ENTRÉE EN VIGUEUR

Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les deux Parties se seront notifiées par voie diplomatique de l'accomplissement de leurs procédures légales internes requises pour l'entrée en vigueur de l'Accord.

ARTICLE XXII TEXTE ET SIGNATURE

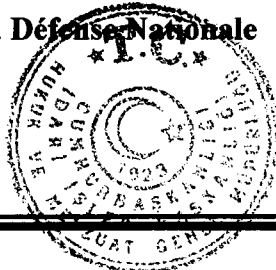
Le présent Accord est signé le.....22...02...2022 àDakar....., en deux exemplaires originaux en langues Turque, Français et Anglais ; tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.

**POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA REPUBLIQUE DE TÜRKİYE**

Hulusi AKAR

Ministre de la Défense Nationale

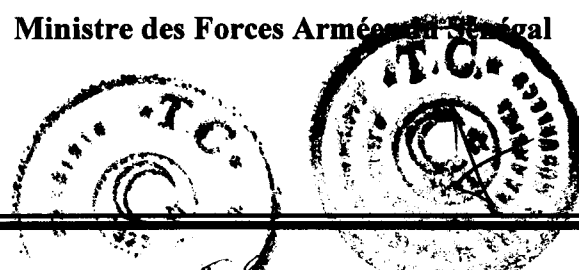

**POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA REPUBLIQUE DU SENEGAL**

Me Sidiki KABA

Ministre des Forces Armées du Sénégal

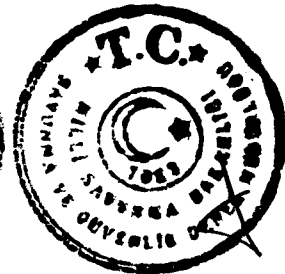
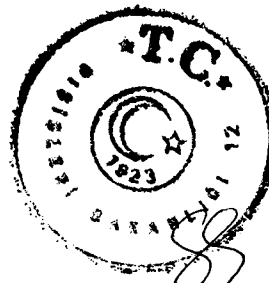
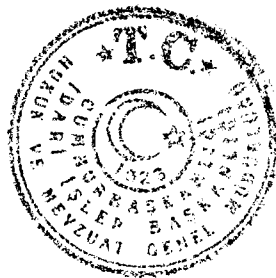
**MILITARY COOPERATION FRAMEWORK
AGREEMENT**

BETWEEN

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TÜRKİYE**

AND

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
SENEGAL**

PREAMBLE

The Government of the Republic of Türkiye and the Government of the Republic of Senegal (hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties"),

Confirming their commitment to the aims and principles of the Charter of the United Nations,

Emphasizing that cooperation in various military fields on the basis of mutual respect for sovereignty and equality of both Parties shall contribute to the common interests and economic efficiency of the Parties,

Expressing the need for improving the existing friendly relations between the Parties on the basis of national laws, international rules and agreements,

Have agreed upon the following:

ARTICLE I PURPOSE

The purpose of this Agreement is to provide a framework for relations and develop cooperation between the Parties in the fields specified in ARTICLE IV.

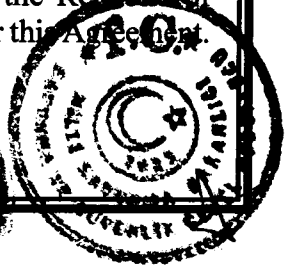
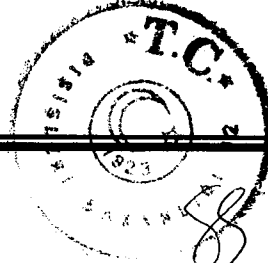
ARTICLE II SCOPE

This Agreement shall be applied to the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields specified in ARTICLE IV.

ARTICLE III DEFINITIONS

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

1. **"Sending Party"** means the Party sending personnel, material and equipment to the Receiving Party for implementation of this Agreement,
2. **"Receiving Party"** means the Party hosting the personnel, material and equipment of the Sending Party in its territory for implementation of this Agreement.
3. **"Guest Personnel"** means the military personnel or the civilian persons sent by one Party to the other Party for implementation of this Agreement.
4. **"Guest Student"** means the students sent by the Sending Party to be assigned to the Armed Forces of the Sending Party to receive training at the military schools of the Receiving Party or other educational institutions to be determined by the Receiving Party.
5. **"Exchange"** means the activity to be mutually conducted in certain periods that shall be determined by agreement between the Parties.
6. **"Military Exchange Personnel"** means the Personnel who reside in the Republic of Türkiye or the Republic of Senegal for the purpose of exchange activities under this Agreement.

7. **"Dependents"** means the spouses and children of the Guest Personnel and Military Exchange Personnel whom they are responsible for looking after in accordance with their respective national legislation.
8. **"Senior Personnel"** means the most senior person among the Guest Personnel who is authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.
9. **"Grant"** means donation or transfer of a good or service free of charge.
10. **"Services"** means the provision of training, technical information, support, development, maintenance, repair, recovery, disposal, port and counselling support in accordance with this Agreement between the Parties, and allocation of ground, sea and air vehicles, equipment, weapons, buildings and estate provided that the property is retained.
11. **"Logistic Support"** includes the sale, grant, exchange, allocation, leasing, technological transfer and licensing of supplies and services.
12. **"Classified Information and Material"** means all types of information, concerning the issues under Article IV Fields of Military Cooperation, which requires protection against unauthorized disclosure regardless of its form, holder and recording method, in accordance with this Agreement and national legislations of both Parties, including the documents and materials in process.
13. **"Job Description"** means the document specifying the terms of reference of the Military Exchange Personnel and required qualifications.

ARTICLE IV FIELDS OF MILITARY COOPERATION

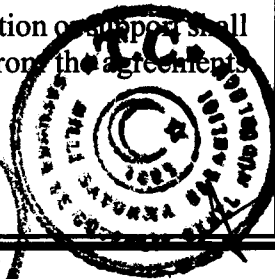
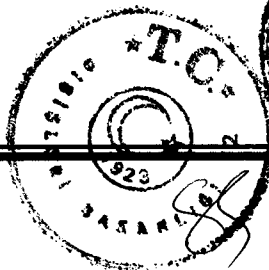
The cooperation between the Parties shall include the following fields:

1. Military training and education;
 - a. Training, education and courses at military schools, training and education centers or other educational institutions to be determined by the Receiving Party,
 - b. On-the-job training at military units, headquarters and institutions,
 - c. Mutual/unilateral exchange of Guest Personnel, Guest Student or training personnel between training and educational institutions,
 - d. Mutual contact visits and exchange of knowledge for improvement of the training and education,
2. Mutual participation in exercises/training or joint exercises actively or as an observer,
3. Assignment of personnel for on-site language courses,
4. Defence industry,
5. Military cooperation and contact visits between the Armed Forces,
6. The organizational structure of the Armed Forces, the structure and equipment of military units, personnel management,
7. Exchange of military intelligence,
8. Logistic cooperation or logistic support,

9. Military medicine and health services,
10. Communications, electronics, information systems and cyber defence,
11. Operations other than war such as peacekeeping, humanitarian aid and counter-piracy operations,
12. Exchange of knowledge on military legal systems,
13. Mapping and hydrography,
14. Exchange of personnel for professional development,
15. Exchange of Guest Personnel, advisors and units,
16. Exchange of information and experience on military scientific and technological research areas,
17. Scientific, social, cultural and sports activities,
18. Training and exchange of information and experience on the fight against mines and improvised explosive devices,
19. Training and exchange of information and experience within the scope of Disaster and Emergency Action Plan,
20. Military history, archives, publication/release and museology.

ARTICLE V PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION AND COOPERATION

1. The Parties may carry out cooperation depending on their decisions in the following ways:
 - a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of General Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,
 - b. Exchange of experience between the experts of both Parties in various fields of activities,
 - c. Organizing training, education and courses either for a certain fee or free of charge or for a low price in military units, headquarters or institutions,
 - d. Contacts between similar military institutions,
 - e. Organizing joint discussions, consultations, meetings and participating in courses, symposiums and conferences,
 - f. Participating in military exercises including real firing exercises, participating in such military exercises as observers, conducting Passing Exercises (PASSEX) and port visits, organizing joint visits,
 - g. Exchange of information and training materials,
 - h. Donation of the goods and services in the inventory of Parties within the framework of the logistic cooperation or support and their free transportation, exchange, allocation, sale, hiring, technological transfer and granting licence.
2. The activities to be conducted within the framework of logistic cooperation or support shall be carried out in accordance with third-party transfer restrictions arising from the agreements in effect that the parties have signed with other nations.

3. The Parties may conclude complementary memoranda of understanding, protocols and arrangements for the implementation of this Agreement in accordance with the ratification processes of the Parties under their national legislation and in conformity with the provisions of this Agreement.

4. The cooperation shall be carried out by taking into consideration the mutual interests and requirements of the Parties and on the basis of reciprocity.

5. The material, technical information and documents to be exchanged either in the form of grants or for a fee, or those to be produced jointly by the Parties in accordance with this Agreement, other memoranda of understanding, protocols and arrangements shall not be transferred to a third country without prior mutual consent.

6. In the event that the material to be granted within the scope of this Agreement is discarded, the Receiving Party shall inform the Sending Party in writing.

ARTICLE VI COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For the Government of the Republic of Türkiye: The Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye,

For the Government of the Republic of Senegal: The Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal.

2. The Parties shall prepare Annual Implementation Plans regarding the joint activities for implementation of this Agreement. The Annual Implementation Plans shall include the name, scope, type, date, place, executing institutions, financial aspects and other details of the activities to be carried out.

3. The cooperation between the Parties shall be strengthened through mutual visits at all levels mentioned in the Annual Implementation Plans.

ARTICLE VII TRAINING/COURSE CONDITIONS

1. Training and education shall be given according to the conditions set forth in the legislation of Receiving Party.

2. A training request by the Sending Party shall be made through an official letter to the Receiving Party at the latest in March of the year before the beginning date of training or course in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review it and inform the Sending Party of its reply not later than July.

3. If there is an additional training request, this request shall be notified through an official letter. The additional requests within this scope may be included in the planned requirements to the extent possible and following a consultation hold between the Parties.

4. It is fundamental to provide training in the official language of the Receiving Party, except for those trainings given by the Receiving Party in the English language. However, if requested by the Sending Party and if deemed appropriate by the Receiving Party, trainings lasting less than 3 (three) months may be provided through an interpreter. In case the trainings are provided through an interpreter, the Sending Party shall assign sufficient number of interpreters for the personnel to be sent for training. The costs of the translation/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party.

5. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision for participation in the training, number of Guest Personnel sent for the training/course, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements. In the event that the notifications are not made in due time, the Receiving Party shall have the right to postpone the course/training request to a later date or completely cancel it.
6. Training of the Guest Personnel and Guest Students shall be provided in accordance with the programs of the institutions or military units where the training is given. If the course subjects cover those matters relating to national security, restrictions may be imposed in this respect.
7. The Receiving Party shall state which equipment and materials it shall provide for the Guest Personnel and Guest Students necessary for the training and which of them shall be returned to the Receiving Party at the end of training.
8. Guest Personnel and Guest Students shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the Competent Authority of the Receiving Party. Guest Personnel and Guest Students who do not satisfy the criteria determined by the Receiving Party shall not be accepted for the training and education.
9. The success evaluation method and other matters regarding the education and training activities shall be determined by the Receiving Party.
10. The Guest Personnel and Guest Students who are sent to attend the training/courses and who have completed the specified training/course program successfully shall be awarded a certificate. The equivalence of the diploma (document, certificate) is subject to the approval of the higher education institutions of the Sending Party under national legislation.

ARTICLE VIII

GENERAL MATTERS, OBLIGATIONS AND CONDITIONS REGARDING THE EXCHANGE OF PERSONNEL

The Parties shall fulfill the following obligations regarding the exchange of the personnel if they reach an agreement on various occasions.

1. The long-term assignments of qualified personnel shall be conducted on the basis of reciprocity and mutual interest in order to ensure language learning, information sharing, exchange of experience and/or to create a common culture and understanding.
2. The number and qualifications of the personnel to be assigned, exchange subject or changes/cancellations regarding the ongoing exchange activities shall be determined by agreement through official meetings and/or high level visits to be conducted between both nations. Following the written approval of the Sending Party, the Military Exchange Personnel shall be assigned by the Receiving Party to the tasks as per their qualification and specialization. Unless otherwise agreed by the Parties,
 - a. Native-speaking language teachers shall serve at the National Defence University and at the schools subordinate to the Forces (language schools and service schools),
 - b. Academic personnel shall serve at the National Defence University,
 - c. Personnel specialized in military matters shall serve at the relevant service schools

d. Unit commanders (Battalion commander/deputy battalion commander, platoon/company leader, platoon/company NCO and/or equivalent posts in other units) shall serve at the military schools or other units to be agreed.

e. Staff officers shall serve at Force Headquarters or at the authorized major headquarters or units to be agreed.

3. The Military Exchange Personnel under this scope shall be assigned at least for six-month periods. However, if required, the term and period of service may be changed upon agreement and written consent of both nations, depending on the nature of the exchange.

4. The Parties may terminate the related exchange program or change the aim and duration of the exchange program if they agree that the personnel exchange program is no longer required or does not serve mutual interests of both Parties.

5. The Parties may replace the exchange personnel with another personnel meeting the criteria of this Agreement at the end of the term of service or if it is determined that the assigned personnel shall not be capable of performing the duties expected from them since they do not possess the specified qualifications or lack discipline and theoretical information or due to medical or physiological reasons.

6. The Sending Party shall select the personnel it shall assign under the exchange program, according to the criteria specified below:

a. They shall possess the necessary experience in training, education and expertise required to perform the duties of the assigned position.

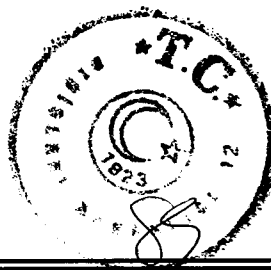
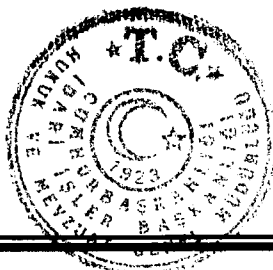
b. Assigned personnel shall be the staff employed in the military positions of the Sending Party.

c. They shall be capable of acting in compliance with national policies, national values, culture and way of life of the Receiving Party.

d. Military Exchange Personnel shall possess the security clearance required by the Receiving Party in order to perform their duty.

7. The Sending Party shall have the right to independently select and assign the Military Exchange Personnel who meet the above-mentioned criteria. The Sending Party shall withdraw the Military Exchange Personnel without requesting any justification and assign another personnel if the assigned Military Exchange Personnel is removed from the exchange program due to reasons such as not possessing the specified qualifications, lacking discipline and theoretical knowledge and lacking ability due to medical or physiological reasons or if they leave duty at their own will, or it is determined that they shall not be able to perform the duties expected from them for certain reasons. In this case, the Receiving Party may notify the Sending Party, via military attaché offices, about its written request regarding the replacement of only the Military Exchange Personnel.

8. The Sending Party shall send to Receiving Party an approved document/letter indicating the rank, employee registration number, name, date of birth, resume (including information on academic career) and blood type of the Military Exchange Personnel, and the data that they meet the preconditions and criteria, at least 1 (one) month before the exchange date, so as to allow the necessary preparations to be made.

9. Military Exchange Personnel shall not be given any liability to command or control. Military Exchange Personnel shall only be employed in duties regarding the related activity/training. Military Exchange Personnel shall not make any curriculum preparation, assessment or evaluation but shall be able to offer their opinion about the course-attendees and submit proposals for improvement of the curriculum, if any.

10. Relations between the Military Exchange Personnel and military personnel of the Receiving Party shall be maintained in line with the military customs. The Military Exchange Personnel may ask the advice of the staff in charge on the curriculum, administrative activities or other matters, when necessary.

11. Military Exchange Personnel may bring the official books, periodicals and multimedia devices issued by their own government/command, for which they serve, regarding the activities to be conducted. These publications shall be distributed by the staff in charge within the unit performing duty.

12. The Military Exchange Personnel shall not discuss or raise any issues that may constitute a crime or have legal consequences with the course-attendees/student personnel during the courses, training and in other occasions.

13. The Military Exchange Personnel shall comply with the daily and weekly working days applied. However, they shall be deemed on leave during the national and religious days of their country.

14. Military Exchange Personnel shall wear the uniform of their own armed forces in the units and agencies of the Receiving Party and those clothes that the Receiving Party offers to them during training and activities and civilian clothes during other activities.

15. Under the legislation of the Receiving Party, the Military Exchange Personnel shall have the right to bring their Dependents with them, as well, provided that they cover all costs at their own expense.

16. Military Exchange Personnel cannot be assigned to the duties which require acting as an independent commander or duties for which they shall be subject to the responsibilities that are only given to an officer or employee of the governments of the Republic of Türkiye /Republic of Senegal, pursuant to the laws or regulations.

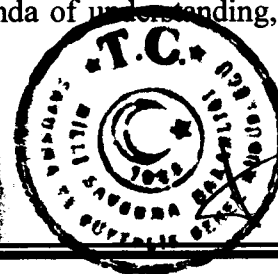
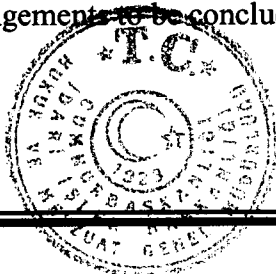
17. Military Exchange Personnel shall not be assigned for any military operations and manoeuvres, including peacekeeping. However, participation in military exercises as an observer may be allowed. (For military exercises to be conducted in Türkiye, they may participate in the exercises as observers as per national/foreign observer plan of the relevant military exercise).

18. Unless otherwise agreed by the Parties, the Military Exchange Personnel shall reside within the boundaries of the garrison of the unit/organization, in which they serve.

ARTICLE IX

SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

1. All classified information, documents, physical and intellectual property rights and the military material provided or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their own purposes according to the subsequent memoranda of understanding, protocols and arrangements to be concluded between the Parties.

2. The Parties, in accordance with their national legislations, shall ensure protection of the information, documents, and all data on the materials and equipment to be exchanged within the scope of implementation of this Agreement or performance of the joint activities. In this context, they shall take the same measures as the ones necessary for protection of their own classified information of the same level. The Parties shall give the exchanged information the appropriate classification level as shown in the table below.

For the Government of the Republic of Türkiye		For the Government of the Republic of Senegal
Çok Gizli	Top Secret	Très secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Diffusion restreinte
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classé

3. The classified information and material shall not be disclosed to or shared with (or transferred to) a third party without prior written consent of the Party providing them.

4. The classified information and material shall only be exchanged through inter-governmental channels or other channels approved by the security authorities designated by the Parties. The classification level of the information shall be determined by the Party providing the information.

5. The Parties shall continue to be responsible for protection and prevention of declassification of the exchanged classified information and material even after termination of this Agreement.

6. The Parties shall ensure effective protection of the intellectual property rights to be generated or transferred under this Agreement in accordance with their national legislation and international treaties to which they are parties. In the context of this Agreement, the intellectual property term shall be comprehended as described in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm, on 14 July 1967.

7. A separate security agreement on the transfer, usage and protection of the classified information and materials exchanged within the scope of this Agreement may be concluded between the Parties under the responsibility of the bodies authorized for each of the cooperation areas specified in Article IV, when necessary.

8. The information obtained during the implementation of provisions of this Agreement shall not be used by either Party against the interests of the other Party or of any third Party.

9. The Parties shall ensure that access to the classified information and materials is given according to need-to-know basis and to the personnel having appropriate security clearance.

10. In the event that the information exchanged in terms of implementing this Agreement is disclosed unexpectedly, the Party who notices it shall promptly inform the other Party of the situation.

ARTICLE X MILITARY INTELLIGENCE

1. This Article covers the exchange of military intelligence about the countries to be mutually agreed upon and which are considered to prejudice the mutual interests of the Parties, about the developments in the field of interest of the Armed Forces of the Parties, primarily in military activities, and about the activities of the above mentioned countries in the Republic of Türkiye and the Republic of Senegal.

2. Exchange of intelligence shall be conducted through the following means and according to the following methods:

a. All kinds of coordination issues (including the issue of exchange) shall be determined by mutual agreement between the Parties during the relevant year in the bilateral meetings to be held alternately, once a year in the Republic of Türkiye or in the Republic of Senegal, by the Heads of Intelligence of both countries or their authorized personnel.

b. The visiting party shall notify the Receiving Party of the name, rank, appointment and security clearance of the delegation members at least fifteen (15) days before the planned date.

c. The language of the documents and negotiations shall be in English. Negotiations may be conducted through an interpreter, upon request.

d. The information which may be exchanged shall be delivered in written document form. Any CD, DVD, film, photograph, slide, etc. related to the subject shall be attached to the document, if available.

e. Both Parties agree that they shall reply to each other's information requests as soon as possible through mutually agreed secure channels.

f. The request for the exchange of military intelligence shall be assessed on a case by case basis and may be rejected, should they endanger national sovereignty and security of either Party or considerably contradict their national/international interests.

ARTICLE XI LEGAL MATTERS

1. The Military Exchange Personnel, Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall be subject to the national legislation and jurisdiction of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party, including entry, residence and exit. In cases where the jurisdiction of the Receiving Party is applied and the verdict itself entails a penalty which is not involved in the legislation of the Sending Party, a type of penalty which is involved in the legislation of both Parties shall be applied.

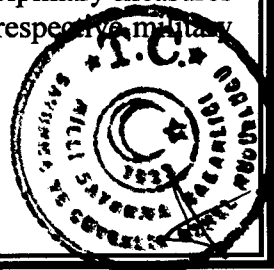
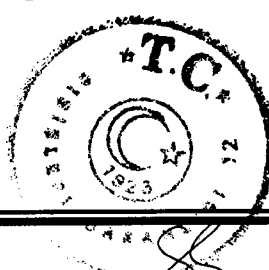
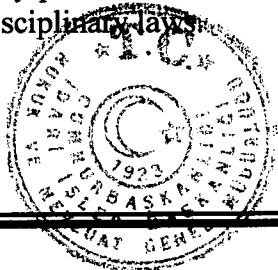
2. In the event that any of Military Exchange Personnel, Guest Personnel, their Dependents or Guest Students are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.

3. In the event that any of the Military Exchange Personnel, Guest Personnel, their Dependents or Guest Students faces a legal investigation or trial in the Receiving Party, that person shall be entitled to all generally accepted legal protection which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving Party.

4. The activities of the Military Exchange Personnel, Guest Student and Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.

5. Guest Students shall be subject to the national legislations of the Receiving Party for disciplinary penalties and the Guest Personnel to the national legislations of the Sending Party. However, the competent military authorities of the Receiving Party may give orders in line with the duty to the Guest Personnel under their command.

6. Senior Personnel of the Sending Party shall be authorized to apply disciplinary measures on the Sending Party personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws.

7. The Military Exchange Personnel, Guest Personnel and their Dependents or Guest Students shall not engage in any political activity or conduct any activities against the Receiving Party.

8. Disciplinary Procedures:

a. Guest Personnel, Military Exchange Personnel and Guest Students shall comply with the disciplinary rules applied in the troops, headquarters and agencies where they are located.

b. Military Exchange Personnel shall be under the command and control of their national chain of command. However, this may not be construed or used in a way to prevent the Military Exchange Personnel from performing the duties specified in this Agreement and job description properly.

c. The chiefs of the Military Exchange Personnel of the Sending Party shall order them to obey the legal orders given by the Receiving Party regarding the functional terms of reference of the Military Exchange Personnel. The chiefs of the Receiving Party shall order the personnel of the Receiving Party to obey the orders given by the Military Exchange Personnel provided that they are related to the duty. There shall be no command relationship between the Military Exchange Personnel and Receiving Party's personnel. However, solely the Military Exchange Personnel, who are assigned as unit commanders, shall be authorized to give orders, only to the personnel under their command, regarding the performance of duties specified in the job description.

d. Military Exchange Personnel who commit a crime as to the disciplinary laws of the of the Sending Party or Receiving Party may be recalled by the Sending Party from the exchange program with a view to take administrative or disciplinary actions. However, no disciplinary action shall be taken by the Receiving Party against the Military Exchange Personnel. The Military Exchange Personnel shall not have direct disciplinary power over the personnel of the Receiving Party, and the Parties shall cooperate in taking administrative or disciplinary action against the Military Exchange Personnel. Unless otherwise agreed by the Parties, the Military Exchange Personnel shall exercise their disciplinary power over their subordinates as follows:

(1) They shall submit their request for taking disciplinary action in writing to the next higher superior of the institution/unit, following the chain of command.

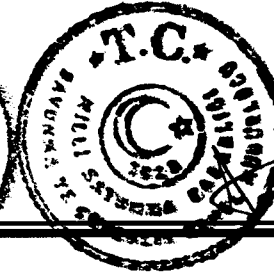
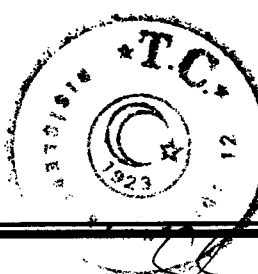
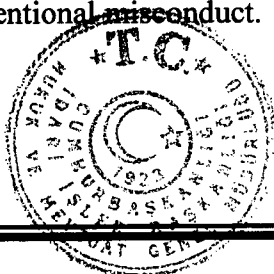
(2) The competent superior of the Receiving Party shall handle this request in the shortest time and inform the relevant person in writing of the outcome.

ARTICLE XII COMPENSATION CLAIMS

1. The national legislation of the Receiving Party shall be applied to the compensation claims of the third party during the implementation of this Agreement.

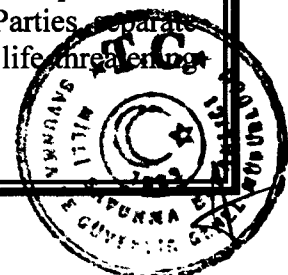
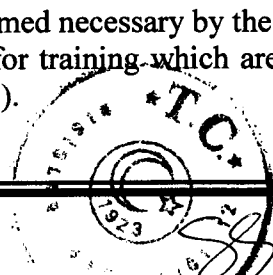
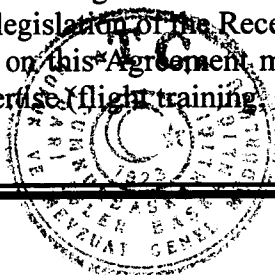
2. The Parties shall not claim any compensation from each other for the injury or death of their personnel and for the damages/losses inflicted on individuals, goods and environment in the course of implementation of the activities under this Agreement, unless there is gross negligence or intentional misconduct.

3. The Parties shall jointly determine whether such a situation has arisen out of gross negligence or intentional misconduct.

ARTICLE XIII ADMINISTRATIVE MATTERS

1. The Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents, and Guest Students shall not have any diplomatic immunities and privileges.
2. Unless otherwise agreed mutually by the Parties, the Receiving Party shall not assign Guest Student, Guest Personnel and Military Exchange Personnel to the duties other than those specified in this Agreement or in subsequent agreements and arrangements.
3. The Guest Student, Guest Personnel and Military Exchange Personnel shall be subject to the same administrative procedures as their counterparts in the Receiving Party.
4. The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memoranda of understanding, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide, to the extent possible, the necessary equipment for the performance of any activity during the duty. However, Guest Students must wear the military uniform provided by the Receiving Party. These students may attach military symbols provided by the Sending Party in order to be recognized.
5. The Sending Party shall reserve the right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving Party may request the Sending Party to withdraw or replace its personnel without stating any reason. In this case, the Receiving Party shall notify the Sending Party through the military attaché offices of its written request for replacement of the personnel. The Receiving Party shall take the necessary measures as soon as possible for the return of the related personnel.
6. Administrative matters which constitute exceptions shall be specified in other memoranda of understanding, protocols or technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement.
7. The Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs, military mess-hall and military commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.
8. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents or any of the Guest Students dies, the Receiving Party shall inform the Sending Party, transport the body to the nearest international airport within its territory and take other necessary measures including medical protection until the body is transferred.
9. The Guest Personnel and their Dependents and the Guest Students shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and shall comply with the regulations of the Receiving Party on this matter.
10. The Receiving Party shall make the final decision regarding the provision of transportation services necessary for the conduct of activities on the basis of reciprocity and in the framework of its capabilities, at a cost/at no cost.
11. Training and education shall be given in accordance with the legislation of the Receiving Party. The Guest Student and the Guest Personnel who are unable to attend the training and education courses due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. shall be discharged from training and education institutions in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party. If deemed necessary by the Parties, separate protocols based on this Agreement may be concluded for training which are life threatening and require expertise (flight training, shooting drills, etc.).

12. Selection of the Guest Personnel and Guest Student shall be executed by Sending Party in accordance with criteria determined by Receiving Party.

ARTICLE XIV MEDICAL SERVICES

1. The Guest Personnel, Military Exchange Personnel and the Guest Student shall be in good health to perform any activity commissioned by the Sending Party regarding the fields of military cooperation described in this Agreement. The Receiving Party may request a medical report showing that they are medically in good condition.
2. The costs of the examination and treatment services of the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The Receiving Party shall cover the health insurance premiums or health expenses of the Guest Students.
3. The Receiving Party shall provide free of charge the emergency medical services and urgent dental care services of Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents. The expenses of the medical examination and treatment except for emergency medical services and urgent dental care of the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents shall be covered by a health insurance to be bought according to the national legislation of the Receiving Party.
4. The Receiving Party may provide free of charge or in return for payment the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents. If the Receiving Party decides to provide them in return for payment, the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel or Military Exchange Personnel.

ARTICLE XV FINANCIAL MATTERS

1. The Sending Party shall be responsible for the salary/allowance, lodging, boarding, transportation and other financial rights of the Guest Personnel and Guest Students who are assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement.
2. However, if requested by the Sending Party, the Receiving Party shall determine the fulfillment principles for the following issues and whether they shall be fulfilled for the Guest Personnel and Guest Students who are assigned for the purpose of training and education.
 - a. For Guest Personnel:
 - (1) Domestic and international transportation (the procedures and principles shall be determined by the Receiving Party),
 - (2) Monthly salary (the terms and amounts of the course-participant officer and NCOs shall be determined according to their ranks and the terms and amounts of the civilian personnel of the Armed Forces shall be determined in accordance with their status by the Receiving Party),
 - (3) Training and education costs (at a cost, reduced cost or free of charge),
 - (4) Dress (the principles shall be determined by the Receiving Party),
 - (5) Shift pay for doctors receiving specialty training.

b. For the Guest Students:

(1) Domestic and international transportation (the procedures and principles to be determined by the Receiving Party),

(2) Boarding,

(3) Lodging (in the guesthouse or facility to be determined by the Receiving Party),

(4) Daily allowance (terms and amount to be determined by the Receiving Party),

(5) Training and education costs (at a cost, reduced cost or free of charge),

(6) Dress (the principles shall be determined by the Receiving Party).

(7) Wages paid to the sixth grade students of the Medical Faculty during the internship training.

3. Turkish language courses to be provided in the Republic of Türkiye (including language preparatory classes during academic education) and French language courses to be provided in the Republic of Senegal shall be free of charge. Trainings requiring high costs (such as flight training, diver training, free escape tower training, etc.) could be provided at full price.

4. The Guest Student and Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and their Dependents as well as of the Guest Students shall be paid by the Sending Party as to the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority.

5. Training and education costs shall be paid in U.S. Dollar by the Sending Party to the bank account determined by the competent authority of the Receiving Party within 60 (sixty) days following the receipt of the document indicating the amount of expense and approved by the relevant authority at the end of every training and education period (the costs of one-month or shorter training periods shall be paid in cash).

6. The Guest Personnel and their Dependents as well as the Guest Students shall be subject to the tax law effective in the Receiving Party during their entry, residence and exit.

7. Transportation services that are necessary for implementation of the duty within the territory of the Receiving Party shall be determined either as free or paid by the Receiving Party in the framework of reciprocity principle and capabilities of the Receiving Party.

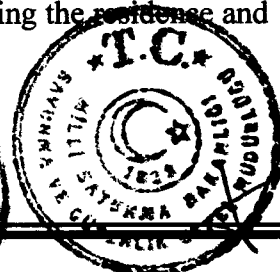
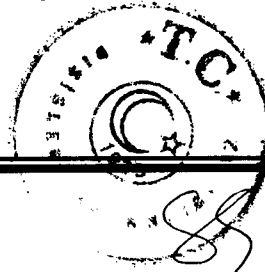
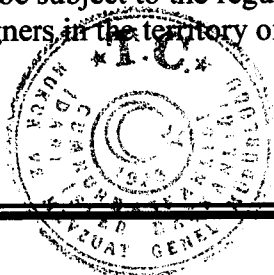
8. Matters related to the Military Exchange Personnel:

a. All kinds of financial and personal rights and cost and expenses related to duty of the Military Exchange Personnel and their Dependents shall be borne by the Sending Party in accordance with their national legislation.

b. The Receiving Party shall have no financial responsibility against the Military Exchange Personnel.

ARTICLE XVI CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. The Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the regulations of the Receiving Party regarding the residence and travel of foreigners in the territory of the Receiving Party.

2. The Guest Personnel, Military Exchange Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving Party during their entry into and exit from that country. However, the Receiving Party shall provide all possible administrative facilities within the framework of its legislation.

ARTICLE XVII COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

ARTICLE XVIII SETTLEMENT OF DISPUTES

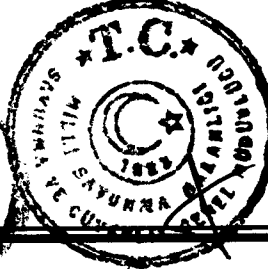
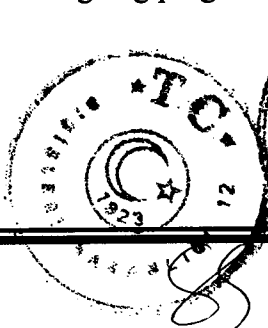
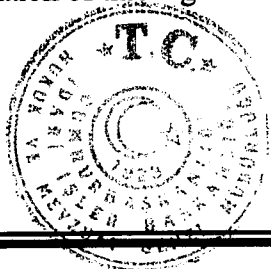
1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations between the Parties at the possible lowest level and shall not be referred for settlement to any national or international tribunal or to any third party.
2. If the dispute is not resolved within 60 (sixty) days, the Parties shall begin negotiations within 30 (thirty) days. If no solution is achieved within the following 60 (sixty) days, either Party may terminate this Agreement as to the procedure set forth in Article XX.

ARTICLE XIX AMENDMENT AND REVIEW

Either Party may propose amendment or review of this Agreement through diplomatic channels, if necessary. Negotiations shall start within 30 (thirty) days from the date of the receipt of the written proposal. If no result is obtained within 60 (sixty) days, the Parties may terminate this Agreement as to the procedure set forth in Article XX. The written amendments or revisions that are agreed upon shall enter into force as to the procedures set forth in Article XXI governing the entry into force of this Agreement.

ARTICLE XX DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years.
2. Unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it, this Agreement shall be extended automatically for successive periods of 1 (one) year.
3. Either Party may notify its intention to terminate the Agreement to the other Party in writing through diplomatic channels, at any time. Notifications on termination of the Agreement shall be effective 90 (ninety) days after the notification is made.
4. The termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

5. Upon entry into force of this Agreement, the "The Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Senegal on Cooperation in Military Fields of Training, Technics and Science" signed on December 01, 1998, the "Agreement on the Military Fields of Training and Education Between The Turkish General Staff of the Republic of Turkey and the Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal" signed on December 01, 1998, the "Protocol on Amendment Number 1 to the Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Senegal on Cooperation in Military Fields of Training, Technics and Science" signed on July 09, 2013 and the "Amendment Protocol No.1 Between the Government of the Republic of Turkey and Government of the Republic of Senegal on the Military Training Cooperation Agreement" signed on July 09, 2013 shall be terminated. In case of termination of these Agreements, the provisions of other Agreements that refer to these Agreements, that are not contrary to this Agreement, shall continue to be in effect.

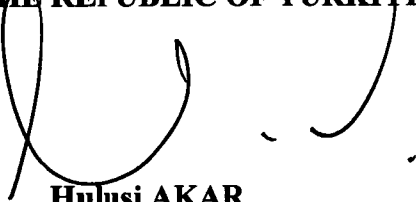
ARTICLE XXI RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for entry into force of the Agreement.

ARTICLE XXII TEXT AND SIGNATURE

This Agreement was signed in..Dakar.., on..22.02.2022, in two original copies in Turkish, French and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

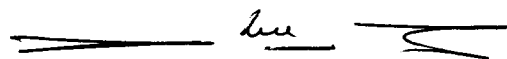
ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE

Hulusi AKAR

Minister of National Defence

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SENEGAL

Me Sidiki KABA

Minister of Armed Forces

